

Et feim costat contra
les violències masclistes

INFORME D'ACTUACIONS I SERVEIS DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE DE L'AJUNTAMENT DE PALMA 2021

25 de Novembre

Dia Internacional contra la
Violència cap a les Dones

Índex

Presentació	3
Metodologia	5
1. Quantificació de la violència de gènere	7
1.1. Dones assassinades per violència de gènere	7
1.2. Delictes ingressats	8
1.3. Denúncies per violència de gènere	9
1.4. Ordres de protecció.....	10
1.5. Mesures judicials	11
1.6. La violència de gènere invisibilitzada	13
2. Serveis d'atenció a les víctimes de violència de gènere i actuacions de l'Ajuntament de Palma. 15	15
2.1. Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere	15
2.1.1. Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere	18
2.1.2. Programa d'atenció als fills i les filles víctimes de violència de gènere	24
2.1.3. Programa d'atenció a homes	31
2.2. Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAMVVG).....	36
2.3. Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA).....	45
2.4. Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112.....	46
2.5. Carta de compromisos dels serveis municipals contra violència domèstica i de gènere	47
2.6. Actuacions de sensibilització i prevenció de les violències cap a les dones	48
2.6.1. Suport a entitats socials en la prevenció de les violències. Convocatòria de subvencions	49
2.6.2. Accions formatives	50
2.6.3. Accions de difusió.....	52
2.6.4. Programa d'actes en motiu del 25N.....	54
2.6.5. Altres actuacions	55

Presentació

L'any 1999 l'Assemblea General de les Nacions Unides va declarar el 25 de novembre Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones, i va definir aquest tipus de violència com a "tot acte de violència basat en la pertinença al sexe femení que tengui o pugui tenir com a resultat un mal o sofriment físic, sexual o psicològic per a la dona, així com les amenaces de tals actes, la coacció o la privació arbitrària de la llibertat, tant si es produeixen en la vida pública com en la vida privada".

De llavors ençà, s'han duit a terme millores legislatives, judicials, policials i socials per a erradicar aquesta violència. Malgrat tot, la violència contra les dones continua sent un problema social greu i les dades i xifres actuals així ho reflecteixen. A Espanya, cada any s'interposen milers de denúncies per violència masclista, agressions sexuals, abusos, discriminacions i des que es duen registres més de 1.130 dones han mort assassinades a mans de les seves parelles o exparelles.

Una de les manifestacions de la violència masclista és la violència de gènere, és a dir aquella que exerceixen els homes sobre les dones amb qui han mantingut o mantenen una relació afectiva, malgrat que no hi hagi convivència.

Al nostre territori aquesta problemàtica és força rellevant. Les Balears són la comunitat autònoma amb la taxa de denúncies per violència de gènere més alta d'Espanya, i la taxa del partit judicial de Palma supera aquesta xifra. Segons el darrer informe de l'Observatori Estatal de Violència de Gènere, a més presentam una de les taxes més elevades de l'estat pel que fa a casos actius i amb protecció per violència de gènere.

Per això, des de l'àmbit local, l'Ajuntament de Palma continua treballant-hi mitjançant actuacions destinades a la prevenció de la violència de gènere i a la protecció i l'atenció integral de les víctimes. Amb aquesta finalitat té integrat un sistema de gestió de qualitat mitjançant la Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere, amb el qual es duen a terme diferents línies d'actuació:

- atenció social a les víctimes de violència de gènere
- atenció psicoeducativa als fills i les filles de les víctimes de violència de gènere
- atenció reeducativa als homes agressors
- acolliment a les víctimes i els seus fills i filles que han hagut d'abandonar el seu domicili
- protecció i seguretat de les víctimes

Aquest Informe dona compte del treball que l'Ajuntament de Palma ha realitzat al llarg del 2021 en relació amb l'atenció, la prevenció i l'erradicació de la violència de gènere, i incorpora informacions vinculades amb la realitat d'aquesta problemàtica i d'altres actuacions relacionades.

El document s'estructura en dues parts. La primera és una aproximació analítica a l'abast i impacte de la violència de gènere a la nostra societat. S'hi descriu a partir d'una sèrie de dades quantitatives sobre les dones assassinades a mans de les seves parelles o exparelles i sobre el nombre de denúncies, delictes i ordres de protecció recollides pel Consell General del Poder Judicial. Així mateix, s'hi fa una estimació de la violència de gènere invisibilitzada.

La segona part presenta i analitza les principals dades d'atenció i del perfil de les víctimes que s'atenen des dels serveis de violència de gènere municipals. També s'hi ofereix informació sobre les

subvencions i els projectes vinculats amb la intervenció en violència de gènere, les actuacions preventives de formació i sensibilització, i les activitats realitzades per l'Ajuntament de Palma amb motiu del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones.

La presentació oficial del programa d'actes de commemoració del 25 de novembre es farà el dia 10 de novembre de 2022.

Imatge 1: Imatge corporativa municipal del 25N, Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones

Metodologia

L'estratègia metodològica per a elaborar aquest Informe es fonamenta en una aproximació analíticodescriptiva de la problemàtica de la violència de gènere sistematitzant i explotant una diversitat de dades quantitatives i qualitatives.

La informació que es presenta al primer apartat dimensiona la violència de gènere des d'un perspectiva judicial i inclou informació sobre la quantitat de delictes ingressats, les denúncies, les ordres de protecció sol·licitades, les mesures judicials i les dones assassinades per violència de gènere.

Les dades que s'ofereixen pertanyen al Consell General del Poder Judicial. L'any d'estudi és el 2021 i s'analitza l'evolució en sèries relatives als darrers cinc anys. La informació està desagregada en tres nivells: estatal, autonòmic i del partit judicial de Palma. El partit judicial de Palma agafa el nom del nostre municipi, encara que inclou dades corresponents a persones residents en d'altres setze: Algaida, Andratx, Banyalbufar, Bunyola, Calvià, Deià, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Lluçmajor, Marratxí, Puigpunyent, Santa Eugènia, Santa Maria del Camí, Sóller i Valldemossa.

En relació amb les dones assassinades per violència de gènere, la informació prové del Ministeri d'Igualtat, amb dades estatals i autonòmiques, revisades a 30 d'octubre de 2022.

Així mateix, es presenta una anàlisi sobre la violència invisibilitzada que es fonamenta en la *Macroencuesta de Violencia contra la Mujer 2019*, elaborada per la Delegació del Govern contra la Violència de Gènere, d'acord amb la qual es duen a terme les estimacions estadístiques pertinents per a aproximar-nos a la realitat de Palma.

El segon apartat, part principal d'aquest Informe, presenta i analitza dades referents al treball d'atenció i protecció a les víctimes de violència de gènere per part de l'Ajuntament de Palma. S'hi inclou informació dels següents serveis:

- Servei Municipal d'Atenció Integral de Violència de Gènere (SAIVG)
- Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAMVVG)
- Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)

Respecte de les dades d'atenció del SAIVG i els tres programes que en formen part, cal tenir en compte com es conceptualitzen les variables presentades:

- *Expedients atesos*: són tots els expedients en els quals s'ha treballat durant l'any de referència. Es classifiquen en:
  - *Expedients oberts per primera vegada*: són els nous oberts durant l'any de referència.
  - *Expedients reoberts*: són els que ja s'havien tancat i que en l'any de referència es tornen a obrir començant una nova atenció.
  - *Expedients arrossegats*: són els que s'havien obert abans que s'iniciàs l'any de referència i en els quals es continua treballant.

Quan l'Informe es refereix a *expedients nous oberts* es tenen en compte els oberts per primera vegada i els reoberts en el període especificat.

- *Persones ateses*: és el nombre total de persones que han estat ateses directament amb un pla de feina específic en qualcun dels programes del servei durant l'any de referència. En aquest cas podem distingir entre:
  - *Persones ateses totals*: són les ateses en el programa durant l'any de referència, tant d'expedients nous oberts com d'expedients arrossegats.
  - *Persones ateses noves*: són les incloses als expedients nous oberts durant l'any de referència.

El perfil de les persones ateses als diferents programes del SAIVG es defineix en relació amb els casos nous oberts per primera vegada. S'analitzen les característiques principals de les persones que s'han incorporat als programes durant l'any de l'estudi i així es poden identificar pautes, canvis o tendències.

Les dades recollides a la Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere de l'Ajuntament de Palma aporten informació sobre l'acompliment dels compromisos de qualitat dels serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere. S'avalua l'abast i l'assoliment dels objectius establerts.

D'altra banda, es detallen totes les actuacions de sensibilització i prevenció de les violències cap a les dones que l'Ajuntament de Palma ha duit a terme durant el 2021. S'especifiquen les subvencions i els projectes vinculats amb la prevenció, la protecció i l'erradicació de la violència de gènere, així com la seva dotació econòmica. Es presenten les activitats de sensibilització i difusió de serveis que s'han realitzat en el marc d'"Et feim costat" i les accions de la plataforma de difusió Palma Pacta contra les violències cap a les dones. Les dades relatives a les accions formatives pertanyen al curs escolar 2020-2021 i fan referència al programa d'activitats educatives "Palma Educa". Inclouen dades sobre participants, nombre de tallers i centres d'impartició de les sessions.

Finalment, es ressenyen altres actuacions vinculades amb l'erradicació de la violència contra les dones que duen a terme les diferents àrees de l'Ajuntament. Se n'aporta així informació qualitativa i descriptiva.

1. Quantificació de la violència de gènere

Una de les manifestacions de la violència masclista és la violència de gènere, que la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere defineix com la que exerceixen els homes sobre les dones amb qui han mantingut o mantenen una relació afectiva, malgrat que no hi hagi convivència. Apareix de forma progressiva, moltes vegades subtil i amb conductes amb les quals se cerca reafirmar una relació asimètrica a la parella.

L'escalada de la violència de gènere comença amb actituds masclistes normalitzades com són la desigual distribució de tasques domèstiques i reproductives, la prioritització de la carrera professional masculina o els comportaments de gelosia, i passa al maltractament psicològic i el control, fent-se més visible amb el maltractament físic, i podent arribar fins i tot a l'assassinat.

1.1. Dones assassinades per violència de gènere

Any rere any la xifra de dones assassinades a mans de les seves parelles o exparelles, punta de l'iceberg de la violència de gènere, es manté elevada a l'Estat espanyol. Segons les dades oficials de Delegació de Govern contra la violència de gènere, el 2021 varen ser assassinades 47 dones per aquesta violència masclista, a les quals s'han d'afegir 7 fills i filles menors d'edat que varen ser assassinats per violència vicària. Per tant, hem de parlar de 54 víctimes als registres oficials, a més de 31 infants menors d'edat que varen quedar orfes.

En el cas de les Illes Balears, l'any 2021 foren assassinats per violència de gènere 2 dones i 1 fill menor d'edat.

Víctimes mortals per violència de gènere per comunitats autònomes					
	2017	2018	2019	2020	2021
Espanya	51	48	55	47	47
Andalusia	7	12	13	10	9
Aragó	0	3	1	0	2
Astúries	0	3	0	1	1
Illes Balears	0	1	1	3	2
Canàries	4	2	8	3	0
Cantàbria	0	0	2	1	1
Castella i Lleó	0	2	3	1	4
Castella la Manxa	6	2	0	4	1
Catalunya	8	8	9	8	9
Com. Valenciana	8	2	7	6	7
Extremadura	2	0	0	0	0
Galícia	2	3	3	4	1
Madrid	8	5	7	3	7
Múrcia	3	1	1	2	0
Navarra	1	2	0	0	1
País Basc	2	2	0	1	2
La Rioja	0	0	0	0	0
Ceuta	0	0	0	0	0
Melilla	0	0	0	0	0

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri d'Igualtat (DG)

En elaborar aquest informe, i d'acord amb la darrera actualització estadística de 24 d'octubre de 2022, a l'Estat espanyol es comptabilitzen oficialment, 35 dones i 1 menor assassinats per violència de gènere, quedant a més orfes 24 menors d'edat. A la nostra comunitat autònoma no s'ha comptabilitzat cap assassinat.

1.2. Delictes ingressats

Segons les dades publicades pel Consell General del Poder Judicial, el 2021 al partit judicial de Palma ingressaren 4.645 delictes per violència sobre la dona. La xifra ha augmentat lleugerament respecte de l'any anterior, concretament 231 casos més que el 2020, la qual cosa suposa un increment en els delictes ingressats del 5,2%. També s'observa un augment dels delictes en el conjunt de les Illes Balears (5,5%) i a l'Estat espanyol (7,2%).

Delictes ingressats per violència sobre la dona					
	2017	2018	2019	2020	2021
Espanya	163.132	172.511	178.916	166.971	178.969
Illes Balears	5.817	5.788	7.140	6.900	7.278
Partit judicial de Palma	3.880	3.497	4.585	4.414	4.645

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

El 2021, igual que els anys anteriors, la major part dels delictes ingressats per violència sobre la dona, i amb molta diferència respecte de la resta, es refereix als delictes per lesions i maltractaments, que representen el 74% de tots els ingressats. Els delictes de trencament de penes suposen l'11%; els de trencament de mesures, el 8%, i els delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, el 4%.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

Si comparem les dades de 2021 amb les de l'any anterior, observam un increment del 8,6% en el nombre total de delictes de lesions i maltractaments, i especialment –amb un creixement del 80%– en el d'aquells en què s'infligeix un tracte denigrant, recollits a l'article 173 del Codi penal. També augmenten els delictes de trencament de mesures en un 39% i el de penes, en un 5,4%. Es quintupliquen els delictes contra la llibertat i la indemnitat sexuals.

Delictes ingressats sobre la dona per tipus al partit judicial de Palma					
	2017	2018	2019	2020	2021
Total	3.880	3.497	4.585	4.414	4.645
Homicidi	0	1	0	0	0
Avortament	0	0	0	0	0
Lesions al fetus	0	0	0	0	0
Lesions i maltractaments	2.987	2.505	2.953	3.168	3.443
Lesions i maltractaments de l'art. 153 del CP	2.551	2.177	2.626	2.591	2.474
Lesions i maltractaments de l'art. 173 del CP	374	298	222	463	836
Lesions i maltractaments de l'art. 148 i seg. del CP	62	30	105	114	133
Contra la llibertat	304	268	353	148	117
Contra la llibertat i la indemnitat sexuals	35	46	58	31	167
Contra la integritat moral	61	7	309	333	2
Contra la intimitat i el dret a la pròpia imatge	0	2	18	2	8
Contra l'honor	83	35	5	1	31
Contra drets i deures familiars	3	6	17	9	31
Trencaments de penes	181	326	465	466	491
Trencaments de mesures	210	287	344	251	350
Altres	16	14	63	5	5

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

1.3. Denúncies per violència de gènere

El 2021 a l'Estat espanyol es varen interposar 162.848 denúncies, 12.063 més que el 2020 (+8%). Tant a les Illes Balears com al partit judicial de Palma també va créixer la xifra de denúncies: en 525 i 416 respectivament. És a dir, el percentatge de variació interanual en el conjunt de les Balears és el 9% i al partit judicial de Palma, el 12%.

En general el comportament de les denúncies mostra una dinàmica consistent que en els períodes de crisi en què augmenten la desocupació i les dificultats econòmiques (com va passar al 2020 amb el confinament i les restriccions més dures de la pandèmia) es redueix el nombre de denúncies perquè les dones troben majors dificultats a l'hora de demanar ajuda i accedir a una ocupació. Per contra, en els períodes de recuperació, etapes més pròsperes per a afrontar la cerca de feina i aconseguir independència econòmica, augmenten les denúncies.

Així, si analitzam el nombre de denúncies a partir de la seva taxa podem comprovar com el 2021 al partit judicial de Palma es registrà un augment del 13% respecte de l'any anterior: va passar de 110,5 denúncies per cada 10.000 dones el 2020 a 124,4 el 2021.

Any rere any, la taxa del partit judicial de Palma és superior a la del conjunt de les Illes Balears (108,2) i a la de l'Estat espanyol (67,4).

Denúncies per violència contra la dona. 2017-2021					
	2017	2018	2019	2020	2021
Espanya	166.260	166.961	168.057	150.785	162.848
Taxa de denúncies	70,0	70,1	70,1	62,3	67,4
Illes Balears	5.412	5.352	6.493	5.838	6.363
Taxa de denúncies	96,5	94,4	112,6	99,4	108,2

Denúncies per violència contra la dona. 2017-2021					
	2017	2018	2019	2020	2021
Partit judicial de Palma	3.370	3.044	4.041	3.404	3.820
Taxa de denúncies	113,4	101,7	133,1	110,5	124,4

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial (denúncies per cada 10.000 dones)

1.4. Ordres de protecció

El 2021 a tot l'Estat espanyol es varen sol·licitar 37.270 ordres de protecció i mesures de l'article 544 de la Llei d'enjudiciament criminal.¹ Això suposa un augment del 4% respecte de l'any anterior (1.410 sol·licituds més).

A les Illes Balears i a l'àmbit del partit judicial de Palma, el 2021 es varen sol·licitar 897 i 348 ordres de protecció i mesures respectivament. Això suposa un disminució del 24% a les Illes Balears i del 43% al partit judicial de Palma.

Si tenim en compte l'origen i edat de la dona, en el 56% dels casos en què es va sol·licitar una ordre de protecció a les Illes Balears es tractava d'una dona espanyola major d'edat. La majoria de víctimes amb ordre de protecció menors d'edat varen ser també espanyoles –aquest col·lectiu representa el 2% del total– i només es varen comptabilitzar 6 menors estrangeres.

La dinàmica és similar en el cas de l'àmbit del partit judicial de Palma. En el 52% dels casos en què se sol·licità una ordre de protecció la víctima fou una dona espanyola major d'edat, i en el 46%, una dona estrangera major d'edat. Les víctimes menors d'edat representaren l'1% de les que sol·licitaren una ordre de protecció, totes espanyoles menys una menor estrangera.

En el cas del perfil del denunciador, a l'Estat espanyol dos de cada tres varen ser homes espanyols. A l'àmbit de les Illes Balears els denunciats eren en el 58% dels casos homes espanyols i en el 42% restant, estrangers. Pel que fa al partit judicial de Palma, les sol·licituds de protecció tenien com a denunciador un home espanyol en el 53% dels casos i un home estranger en el 47% restant.

Ordres de protecció sol·licitades per sexe i nacionalitat per violència contra la dona. 2017-2021							
		2017	2018	2019	2020	2021	
Espanya	Total	38.501	39.176	40.720	35.860	37.270	
	Persona sol·licitant	Dona espanyola major d'edat	26.573	26.263	26.731	23.769	24.693
		Dona espanyola menor d'edat	665	679	655	355	349
	Persona denunciada	Dona estrangera major d'edat	11.061	12.006	13.156	11.482	11.986
		Dona estrangera menor d'edat	202	228	178	254	242
Illes Balears	Persona sol·licitant	906	982	1.268	1.179	897	
	Persona denunciada	Home espanyol	27.024	26.560	27.253	24.124	24.939
Home estranger		11.477	12.616	13.467	11.736	12.330	
Dona espanyola major d'edat		553	550	691	604	502	
Dona espanyola menor d'edat		16	44	49	18	21	
Illes Balears	Dona estrangera major d'edat	332	379	512	552	368	
	Dona estrangera menor d'edat	5	9	16	5	6	

¹ Fins al 2014 es computaven únicament les ordres de protecció sol·licitades a l'emparedat de l'article 544 ter de la Llei d'enjudiciament criminal (LECrim). A partir del primer trimestre de 2015 també s'hi varen incloure les mesures de protecció previstes a l'article 544 bis de la LECrim.

		2017	2018	2019	2020	2021
Persona denunciada	Home espanyol	588	584	751	594	524
	Home estranger	318	398	517	585	373
Total		395	398	678	612	348
Partit judicial de Palma	Persona sol·licitant					
	Dona espanyola major d'edat	220	213	355	265	182
	Dona espanyola menor d'edat	7	19	22	6	5
	Dona estrangera major d'edat	168	166	295	341	160
Persona denunciada	Dona estrangera menor d'edat	0	0	6	0	1
	Home espanyol	234	210	376	236	183
	Home estranger	161	188	302	376	165

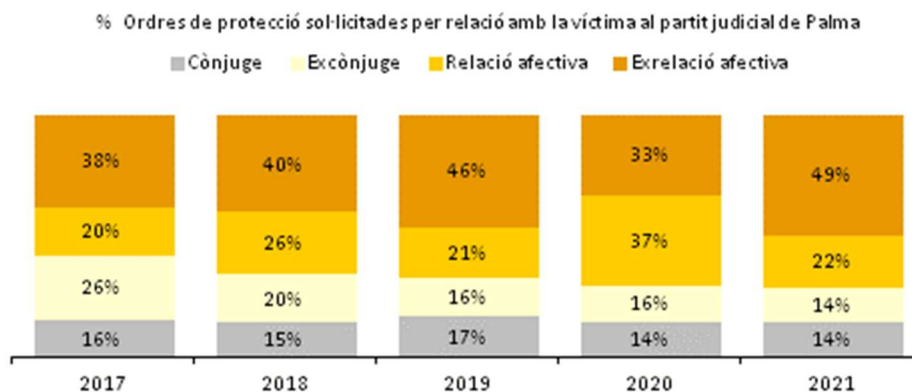
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

Si analitzem les sol·licituds d'ordres de protecció segons la relació entre la víctima i el denunciat, observem que a l'àmbit del partit judicial de Palma ha estat o és majoritària una relació afectiva sense unió matrimonial. En el 49% dels casos les ordres de protecció es produïren quan la relació afectiva ja havia finalitzat i en el 22% quan encara es mantenia. La proporció d'ordres en els casos en què víctima i denunciat són cònjuges o excònjuges ha estat del 14% en cada cas. Independentment de si existeix una unió formal, el que s'observa és que en el 65% dels casos la relació s'havia acabat quan se sol·licitaren les mesures de protecció per VG.

Ja hem vist que les ordres de protecció sol·licitades s'han reduït considerablement. Aquesta davallada respecte l'any anterior es deu a la reducció en un 66% de les sol·licituds d'ordres de protecció en què hi ha una relació afectiva, que passen de 226 a 77.

Ordres de protecció sol·licitades per relació amb la víctima del partit judicial de Palma		2017	2018	2019	2020	2021
Total		395	398	678	612	348
Cònjuge		62	58	114	87	50
Excònjuge		104	78	110	96	49
Relació afectiva		79	102	140	226	77
Exrelació afectiva		150	160	314	203	172

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

1.5. Mesures judicials

Les mesures judicials de protecció, de naturalesa penal i civil, dictades en casos de violència de gènere es poden establir tant si hi ha ordre de protecció com si no n'hi ha. El 2021 al partit judicial de Palma es dictaren 641 mesures de naturalesa penal i 83 de naturalesa civil, la qual cosa suposa una disminució del 42% de les mesures penals i un manteniment en el nombre de mesures civils. Aquesta disminució de mesures de naturalesa penal està en part relacionada amb la menor interposició de sol·licituds d'aquestes per part de les víctimes, tal com s'ha exposat a l'apartat anterior.

Mesures judicials de protecció en casos de violència de gènere al partit judicial de Palma					
	2017	2018	2019	2020	2021
Mesures de naturalesa penal	463	573	975	1.110	641
Mesures de naturalesa civil	117	67	172	82	83

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

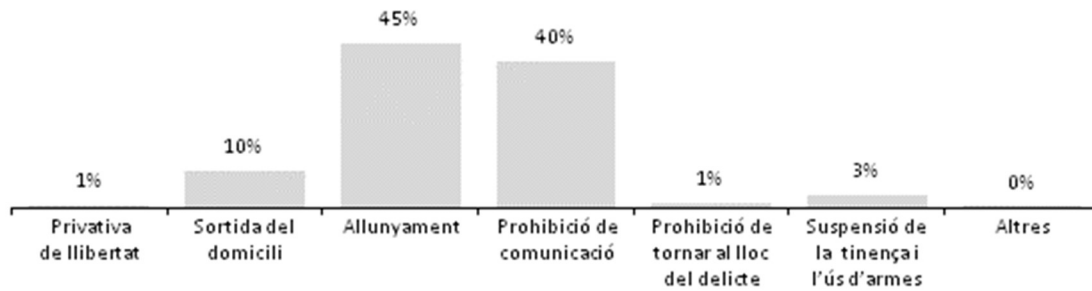
Les mesures de naturalesa penal amb major incidència foren les d'allunyament, que representaren el 45% del total (el 2020 representaren el 47%) i les de prohibició de comunicació, que implicaren el 40% de les mesures judicials imposades aquest any (xifra que es manté el 2020).

Les mesures judicials de naturalesa civil més freqüents han estat les d'atribució de l'habitatge, amb una incidència del 47% (proporció que ha augmentat 13 punts percentuals respecte de 2020), i les de prestació per aliments, que representaren l'11% (la meitat que l'any precedent).

Mesures judicials de protecció en casos de violència de gènere al partit judicial de Palma					
	2017	2018	2019	2020	2021
Total de natura penal	463	573	975	1.110	641
Privativa de llibertat	12	7	25	9	5
Sortida del domicili	0	2	2	115	65
Allunyament	303	216	505	526	287
Prohibició de comunicació	110	318	397	449	255
Prohibició de tornar al lloc del delictes	3	0	6	10	8
Suspensió de la tinença i l'ús d'armes	34	29	38	0	20
Altres	1	1	2	1	1
Total de natura civil	117	67	172	82	83
Atribució de l'habitatge	40	23	44	28	39
Permuta d'ús d'habitatge familiar	0	0	0	0	0
Suspensió del règim de visites	2	0	2	2	5
Suspensió de la pàtria potestat	1	0	0	1	3
Suspensió de la guarda i custòdia	14	0	37	3	7
Prestació d'aliments	23	26	51	19	9
Sobreprotecció del menor	0	0	1	0	0
Altres	37	18	37	29	20

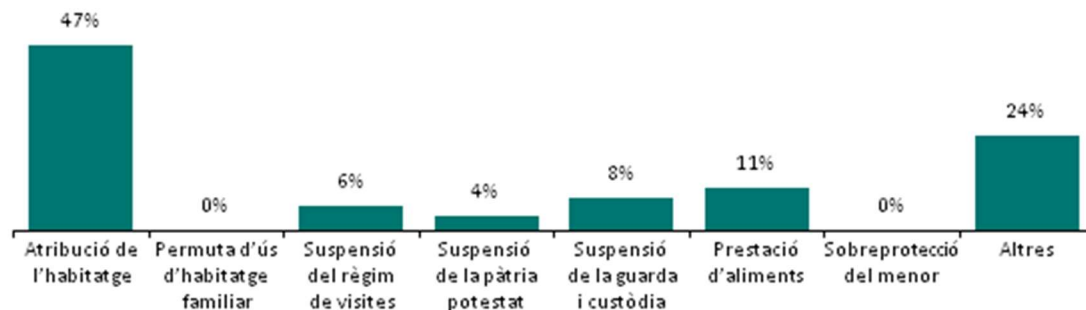
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

Mesures judicials de protecció de natura penal de VG al partit judicial de Palma. Any 2021

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

Mesures judicials de protecció de civil penal de VG al partit judicial de Palma. Any 2021

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del Consell General del Poder Judicial

1.6. La violència de gènere invisibilitzada

Les dades oficials sobre violència de gènere s'han de considerar com la violència contra les dones que és possible comptabilitzar, ja que una part important de les diferents situacions de violència que pateixen no són denunciades i queden, per tant, invisibilitzades. Per a poder-ne fer una estimació cal remetre's a la *Macroencuesta de violencia contra la mujer*,² l'operació estadística més rellevant que es du a terme a l'Estat espanyol.

Segons els resultats d'aquesta enquesta, el 32,4% de les dones majors de 16 anys ha patit violència per part de qualque parella o exparella al llarg de la seva vida. La forma més freqüent de violència és la psicològica, amb el 31,9% d'incidència. Específicament, destaca la prevalença de la violència psicològica de control, que se situa en el 27% i suposa ser víctima d'actituds relacionades amb la gelosia, la vigilància d'horaris o la imposició d'obstacles per a no veure amitats i/o familiars. Les dones que han patit violència psicològica emocional representen el 23,2% i les que han tingut por de la seva parella en qualque moment de la seva vida, el 13,9%. La prevalença de la violència física és de l'11% i la de la violència econòmica, de l'11,5%. Respecte de la violència sexual a la parella, aquesta afecta el 8,9% de les dones.

² Document elaborat per Delegació del Govern contra la Violència de Gènere (Ministeri d'Igualtat), amb una periodicitat de 4 anys. Accessible a: <https://violenciagenero.igualdad.gob.es/violenciaEnCifras/macroencuesta2015/home.htm>

Tal com es conclou a l'enquesta, per a la major part dels indicadors analitzats no es donen diferències estadísticament significatives segons dimensions del municipi, i quan es donen no són discordances importants. Per això podem fer estimacions a escala municipal sense pèrdua de fiabilitat.

Extrapolant les proporcions de víctimes que han patit violència de gènere a l'àmbit estatal a la realitat de Palma, podem dir que 58.813 dones de 16 i més anys haurien patit violència per part de qualque parella al llarg de la seva vida. D'aquestes, 19.967 haurien estat víctimes de violència física i 57.906, de violència psicològica. Seguint les proporcions identificades en la violència patida els darrers 12 mesos, aquest 2021 1.815 dones haurien sofert violència física (l'1%); 2.360, violència sexual (l'1,3%); 9.802, violència emocional (5,4%), i 11.980, violència de control (6,6%).

Estimació de dones que han patit violència de qualque parella actual o passada a Palma. Any 2019				
	Al llarg de la vida		Els darrers 12 mesos	
	Percentatge	Xifres	Percentatge	Xifres
Violència total	32,4%	58.813	10,8%	19.604
Violència física	11,0%	19.967	1,0%	1.815
Violència sexual	8,9%	16.155	1,3%	2.360
Violència psicològica	31,9%	57.906	10,6%	19.241
Psicològica emocional	23,2%	42.113	5,4%	9.802
Psicològica de control	27,0%	49.011	6,6%	11.980
Por a la parella	13,9%	25.232	3,7%	6.716
Violència econòmica	11,5%	20.875	2,0%	3.630

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de del Ministeri d'Igualtat

Nota: les estimacions estan realitzades a partir dels percentatges del total de Espanya

Malgrat aquestes proporcions, només 2 de cada 10 víctimes de violència de gènere han interposat una denúncia, un percentatge que augmenta fins al 34% en el cas de les dones que han patit violència física. El motiu més adduït per a no denunciar, amb el 53% d'incidència, és que va resoldre la situació ella sola. En el 31,8% dels casos el problema de la violència va acabar perquè es va acabar la relació i per això la dona no va denunciar, el 23,7% no interposà una denúncia perquè va considerar que el fet no era prou greu o important i el 10,5% no va denunciar per vergonya.

En comparar totes aquestes dades amb les recollides en l'enquesta realitzada el 2015 observam que, malauradament, les xifres es mantenen en proporcions molt similars. Pel que fa a la prevalença de violència al llarg de la vida, sols ha disminuït molt lleugerament el percentatge de víctimes de violència física, però en el cas de la violència psicològica i de control fins i tot ha augmentat en 2-3 punts percentuals. Creix la conscienciació per part de les dones sobre el que és amor i el que és violència però davant els avanços feministes el masclisme també es rebel·la.

2. Serveis d'atenció a la violència de gènere i actuacions de l'Ajuntament de Palma

2.1. Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere

El Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere (en endavant SAIVG) compta amb tres programes; un d'atenció integral a víctimes de violència de gènere, un d'atenció a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere i un d'atenció a homes agressors.

Aquest servei de titularitat municipal està gestionat, mitjançant contractació externa, per la Fundació IRES - Institut de Reinserció Social, i està ubicat al Centre Flassaders.

Imatge 2: Centre Flassaders, espai on s'ubica el SAIVG

El 2021, atenent la Llei 11/2016, d'igualtat de dones i homes, s'inicia la licitació d'un nou contracte per a ampliar l'atenció de la violència de gènere a la parella a les diferents violències masclistes (violències sexuals, digitals, de l'àmbit familiar, etc.). El nou escenari, que comença de manera efectiva en el 2022, suposa l'ampliació dels recursos tant econòmics com humans del Servei, amb un augment del pressupost des que s'inicia el SAIVG fins al 2021 del 121,78%. Així mateix, es duplica l'equip professional i se n'amplien els perfils, la qual cosa suposarà comptar amb un 100% més d'hores d'atenció.

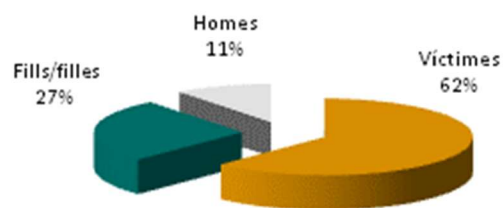

Dades generals del SAIVG

D'acord amb les dades generals de l'atenció realitzada durant el 2021, el SAIVG va atendre **984 expedients**, distribuïts de la següent manera:

- Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere: 62% dels expedients (674).
- Programa d'atenció a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere: 27% dels expedients (292).
- Programa d'atenció a homes agressors: 11% dels expedients (115).

% expedients treballats per programes durant l'any 2021

Font: elaboració pròpia

Analitzant en detall les dades generals de 2021 s'observa que una part important dels expedients són arrossegats de l'any anterior (566), atès que la complexitat de la violència de gènere fa que un any natural pugui ser insuficient per a abordar totes les problemàtiques i tots els processos. En el 42% restant es tracta d'expedients que s'han obert l'any en curs, 352 per primera vegada i 66 reoberts.

Aquestes proporcions es donen de manera força similar en els tres programes, tot i que el percentatge de casos arrossegats al Programa d'homes (63%) és superior al del Programa de dones (59%) i al de fills i filles (60%).

	Dades d'atenció generals. Any 2021 ³			
	Total	Programa d'homes	Programa de dones víctimes	Programa de fills i filles
Expedients actius	984	115	674	292
Expedients oberts	418	43	278	117
Oberts nous	352	40	232	100
Reoberts	66	3	46	17
Expedients arrossegats	566	72	396	175
Expedients tancats	381	30	289	70

Font: elaboració pròpia

Respecte de l'evolució dels expedients treballats des del Servei, les dades mostren un augment en el nombre total. Del 2018 al 2019 es dona un creixement de l'11% i del 2019 al 2020, del 10%. Del 2020 al 2021 també s'ha incrementat, tot i que de forma menys acusada, el nombre d'expedients que s'han atès, concretament un 5% més (han passant de 930 a 984).

³ La suma dels expedients per programa és de 1.081, una xifra superior a la d'expedients totals del servei. Això s'explica perquè un expedient es pot treballar des de més d'un programa i es comptabilitza a cada programa en el qual s'intervé, però en el còmput total només es té en compte una vegada.

Si analitzam aquesta evolució disgregant-la per programa constatarem que la dinàmica de creixement comentada només es dona en el programa de víctimes i en el de fills i filles. Les dades del programa d'atenció a homes agressors no mostren una pauta del tot definida. Entre el 2018 i el 2020 augmenten els expedients treballats, especialment en el 2020, en què es passa de 115 a 139 expedients. Això no obstant, aquest 2021 la xifra d'expedients gestionats s'ha reduït un 17% i s'ha situat en 115.

Evolució dels expedients treballats pel Servei				
	2018	2019	2020	2021
Total	758	845	930	984
Víctimes	476	557	617	674
Fills/filles	223	258	267	292
Homes	114	115	139	115

Font: elaboració pròpia

En relació amb les **persones ateses**, el 2021 es va fer intervenció entre els tres programes amb un total de 1.214 persones; és a dir, un 3% més que l'any anterior. Tal com evidencia l'anàlisi dels expedients, des de l'any anterior es treballava amb una part important de les persones actives (casos arrossegats). El 37% restant, 455, són persones que iniciaven el seu procés aquest any, bé perquè se'ls ha obert per primera vegada un expedient o bé perquè se'ls ha reobert. El Programa de víctimes de violència de gènere és el que presenta un percentatge més elevat (41%) de persones que inicien el seu procés, i el d'homes agressors el que presenta el percentatge més baix (37%).

Persones ateses amb diagnòstics al servei de VVG. Any 2021								
	Total	Programa Homes			Programa Dones		Programa Fills/filles	
		Total	Agressors	Parelles	Total	Mares	Infants	
Persones actives	1.214	166	115	51	669	505	292	213
Persones que inicien	455	57	43	14	276	189	118	71
Persones que continuen	759	109	72	37	393	316	174	142

Font: elaboració pròpia

A més de les persones ateses amb expedient en qualche programa, durant l'any els diferents programes del Servei també atenen consultes de professionals d'altres serveis i/o entitats, així com de la ciutadania, sobre la intervenció i els recursos que hi ha de violència de gènere. El 2021 es varen atendre 239 consultes, 22 més que l'any anterior. D'aquestes consultes, 120 provenien de professionals i 119, de la ciutadania.

Intervencions comunes realitzades per l'equip segons programa. Any 2021				
	Total	Programa de pers. agressores	Programa de víctimes	Programa de fills i filles
Total	239	19	180	40
Consultes professionals	120	11	83	26
Consultes de la ciutadania	119	8	97	14

Font: elaboració pròpia

2.1.1. Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere

La finalitat d'aquest Programa és prestar atenció social a dones víctimes de violència de gènere del municipi de Palma, des d'una perspectiva integral i en xarxa. S'ofereixen:

- Informació, orientació i assessorament a víctimes de violència de gènere i als professionals que les atenen en temes de violència de gènere.
- Acompanyament personalitzat a les víctimes en les gestions vinculades a la seva situació i al seu seguiment.
- Servei de teleassistència mòbil, que ofereix atenció, seguretat i protecció les 24 hores del dia a les víctimes amb ordre de protecció (ATENPRO).

L'equip està format per dues treballadores socials, dues tècniques d'acompanyament i una auxiliar informadora.

Dades d'atenció

El 2021 el Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere va atendre 669 persones, de les quals 393 donaven continuïtat al seu procés –és a dir, el 59% de les ateses– i 276 l'iniciaren el dit any –el 41% del total. S'ha incrementat el nombre de persones ateses un 10% en un any.

En relació amb les demandes de les víctimes de violència de gènere, el darrer any es varen fer 325 acompanyaments a un total de 138 persones.

Si es comparen les dades d'acompanyaments de 2021 amb les de l'any anterior es detecta un augment de gairebé el 19%. Aquesta circumstància s'explica perquè el 2020 varen disminuir considerablement els acompanyaments per la situació extraordinària viscuda a conseqüència de la pandèmia del covid-19. El confinament i les restriccions de mobilitat imposades limitaren l'atenció presencial en la majoria d'organismes o entitats i, consegüentment, els acompanyaments realitzats *in situ* varen minvar. Enguany aquesta situació s'ha restablert.

Dades d'atenció del Programa de VVG				
	2018	2019	2020	2021
Persones total ateses	472	551	606	669
Persones noves ateses	233	289	268	276
Acompanyaments realitzats	448	542	213	325
Persones acompanyades	134	177	116	138

Font: elaboració pròpia

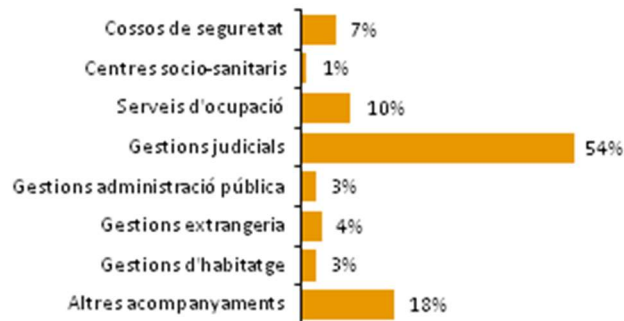
Aquests acompanyaments tenien finalitats diverses i per a facilitar l'anàlisi s'han agrupat en 8 categories. La majoria dels acompanyaments que s'han duit a terme, el 54%, han estat relacionats amb gestions judicials, com anar al jutjat o al despatx d'advocats. Els acompanyaments relacionats amb l'ocupació varen ser el 10% dels realitzats i inclouen l'assistència a serveis d'ocupació públics, a empreses d'inserció, etc. També cal esmentar els acompanyaments als cossos de seguretat, que el 2021 suposaren el 7% del total.

Acompanyaments del programa d'atenció a VVG segons tipologia
Any 2021

	Total
Total	325
Cossos de seguretat	22
Centres socio-sanitaris	3
Gestions d'ocupació	32
Gestions judicials	177
Gestions amb l'Administració pública	9
Gestions d'estrangeria	13
Gestions d'habitatge	9
Altres acompanyaments	60

Font: elaboració pròpia

% acompanyaments realitzats amb les víctimes de VG ateses al programa Dones per lloc de l'acompanyament.
Any 2021

Font: elaboració pròpia

Així mateix, en relació amb el Servei de Teleassistència Mòbil d'Atenció i Protecció per a Víctimes de Violència de Gènere (ATENPRO) que gestiona la Creu Roja, el 2021 es van tramitar 50 altes, amb un total de 109 persones usuàries amb un terminal actiu. Disposar d'un terminal de l'ATENPRO permet a la dona sol·licitar ajuda en tot moment i rebre seguiment del Servei. D'acord amb les dades disponibles, en acabar el 2021 el total de baixes tramitades era de 31.

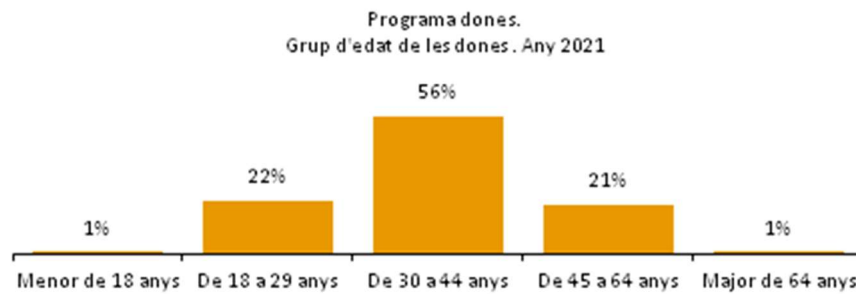
Dades de gestió d'ATENPRO del Programa de VVG

	2018	2019	2020	2021
ATENPRO tramitats (nous)	61	65	55	50
Persones amb ATENPRO	129	114	110	109

Font: elaboració pròpia

El perfil de les dones ateses

Respecte del perfil de les víctimes ateses al Programa el 2021, la mitjana d'edat ha estat de 37,5 anys, dos menys que l'any anterior, en què fou de 39 anys. La franja d'edat majoritària és la de 30 a 44 anys, amb el 56% de les dones, seguida de la de 18 a 29 anys, amb el 22%, i la de 45 a 64 anys, amb el 21%. Les víctimes majors de 64 anys només representen l'1% i les menors d'edat sols varen ser 2.

Font: elaboració pròpia

En relació amb la nacionalitat, el 59% són espanyoles i el 40%, estrangeres (36% extracomunitàries i 4% de la Unió Europea). Les proporcions són idèntiques a les de l'any passat, només s'observa un petit canvi en la incidència de víctimes estrangeres extracomunitàries, que ha augmentant 2 punts percentuals en detriment de les estrangeres europees.

Font: elaboració pròpia

Si analitzam en detall l'origen de les dones víctimes observarem que un part de les nacionalitzades com a espanyoles va néixer a l'estranger. Així, si atenem les dades recollides segons el lloc de naixement el percentatge d'espanyoles es redueix en 16 punts i passa a ser del 43%.

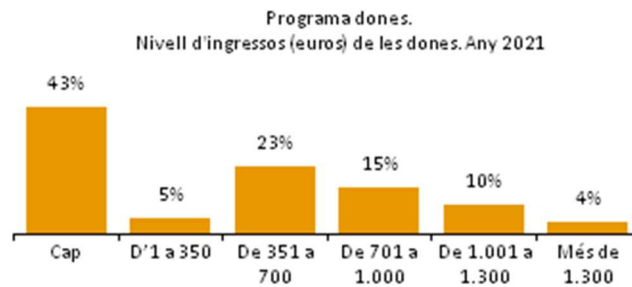

Font: elaboració pròpia

En relació amb el nivell d'estudis 1 de cada 4 té estudis secundaris, el 17% només primaris, el 10% va acabar el batxillerat, un 9% refereix disposar d'estudis universitaris i un 3% és analfabeta.

Quant a la situació econòmica de les dones, el 43% no disposa de cap tipus d'ingrés i el 23% té ingressos de com a molt 700 € mensuals. Aquestes xifres ens diuen que més del 76% de les dones o no té ingressos o, si en té, són molt inferiors al salari mínim interprofessional (SMS) fixat el 2021 en 950 € al mes (965 € a partir de setembre del dit any).

En comparar aquestes xifres amb les dades de l'any anterior s'observa que ha disminuït un 13% el percentatge de dones que no reben cap ingrés mensual. Tot i aquesta millora, la proporció de víctimes que no rep cap ingrés o en rep un d'inferior a l'SMI continua sent molt elevada: de fet, ha crescut 4 punts.

Font: elaboració pròpia

La manca d'ingressos de les dones o que aquests siguin baixos és un reflex de la seva situació en el mercat laboral formal. Només té ocupació el 30%, la majoria està en situació d'atur, el 58%, i el 3% és inactiva.

Font: elaboració pròpia

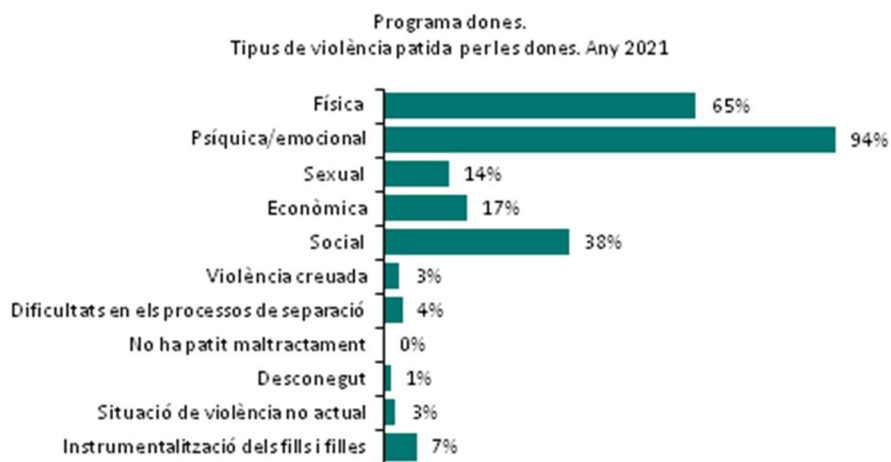
D'altra banda, en relació amb la situació residencial, el 83% d'aquestes dones no conviu amb el seu agressor; per tant, hi conviu el 17% dels casos.

Font: elaboració pròpia

Respecte de la tipologia de violència que pateixen les dones ateses, sovint no té una forma única i és habitual que se'n combinin dos tipus o més (física, psicològica, sexual, social i/o econòmica) en una mateixa víctima.

El 2021 el 94% de les dones va ser víctima de violència psicològica i/o emocional patint aïllament, control, culpabilització, humiliacions, insults, amenaces, etc. Tot i que la violència física és la més visible, se situa en el segon lloc i va afectar el 65%. En tercer lloc es troba la violència social, en què l'agressor limita els contactes socials i familiars de la dona i l'aïlla del seu entorn, la qual es dona en el 38% dels casos. I en quart i cinquè lloc es produeixen la violència econòmica i la sexual, que han patit l'17% i el 14% respectivament.

Font: elaboració pròpia

Si es comparen aquestes xifres amb les de l'any anterior s'observa un increment del 9% de víctimes que pateixen violència psíquica i/o emocional i un lleuger augment de la violència econòmica (7 punts). Disminueixen les dificultats en els processos de separació –gairebé en 8 punts– però augmenta la instrumentalització dels fills i filles, un tipus de violència en què el percentatge ha crescut un 40% en un any.

Respecte dels recursos penals és habitual que les víctimes comptin amb més d'un al mateix temps. Aquest 2021 principalment, en el 70% dels casos les víctimes tenien establerta una ordre de protecció al seu favor. Poc més de la meitat de les dones disposava en ser atesa d'una ordre d'allunyament i el 49%, d'una prohibició de comunicació. Les sentències condemnatòries per violència de gènere varen implicar el 37% de les víctimes.

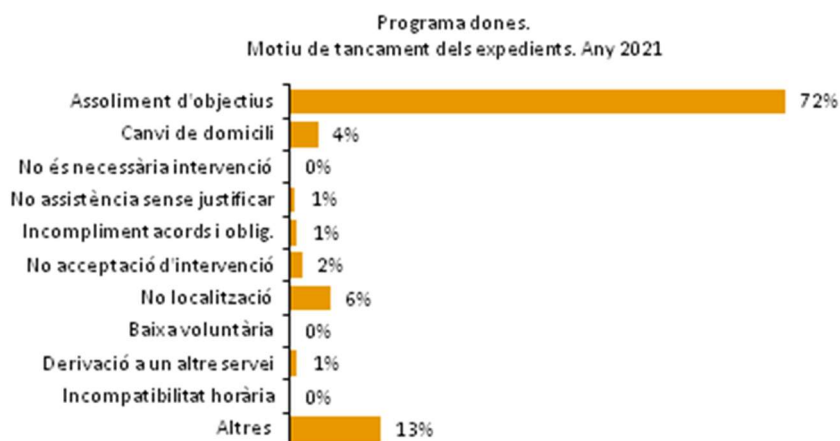

Font: elaboració pròpia

Comparant aquestes dades amb les de 2020 s'observen alguns canvis: ha disminuït la proporció de dones amb ordres de protecció en un 11%, la de les que compten amb una ordre d'allunyament en un 25% i la de les víctimes amb prohibició de comunicació en un 18%. Per contra, s'han incrementat un 61% les dones que compten amb sentències condemnatòries per violència de gènere.

Tancament i avaluació de les intervencions

L'any 2021, des del Programa d'atenció a les víctimes de violència de gènere es varen tancar 289 expedients. El motiu de tancament va ser majoritàriament —el 72% dels casos— que s'havien assolit els objectius plantejats. Tenen una incidència poc representativa els casos en què no s'ha pogut localitzar la persona, el 6%, i en què ha canviat de domicili, el 4%. El tancament per no acceptar la intervenció només va implicar 5 dones.

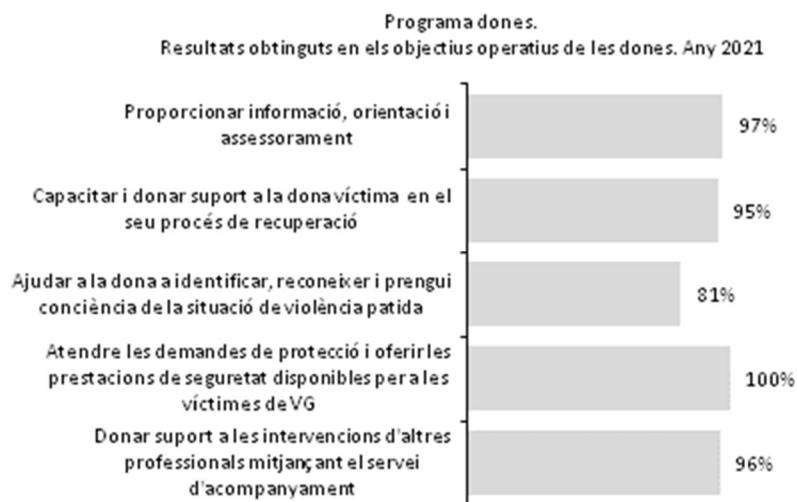

Font: elaboració pròpia

Pel que fa als resultats globals i l'avaluació del programa, el grau d'assoliment dels objectius operatius és força elevat. De manera específica s'aconsegueix:

- Donar resposta a les demandes i les necessitats identificades mitjançant la informació, l'orientació i l'assessorament a la dona en el 97% dels casos.

- Capacitar i donar suport a la dona en el seu procés de recuperació en el 95%.
- Ajudar que la dona prengui consciència de la situació de violència patida en el 81%.
- Atendre les demandes de protecció i oferir les prestacions de seguretat disponibles, en tots els casos.
- Donar suport a les intervencions d'altres professionals mitjançant el servei d'acompanyament en el 96%.

Font: elaboració pròpia

2.1.2. Programa d'atenció als fills i les filles víctimes de violència de gènere

El Programa d'atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere ofereix atenció psicosocial als nins i les nines que han patit violència de gènere en l'àmbit familiar i a les seves mares.

L'objectiu principal d'aquest Programa és ajudar-los a identificar models materns i paterns positius que permetin construir noves formes de relació i evitar així el cicle repetitiu de la violència, afavorint nous models i patrons de relació basats en la no-violència que fomentin la igualtat.

El Programa està organitzat des d'una perspectiva de treball triple:

- Treball en grup: sessions d'una hora i mitja en què s'agrupen els i les participants per franges d'edat (4-8 anys, 9-13 anys i 14-17 anys).
- Treball individual: tutories individualitzades per als casos en què l'ajuda i el suport personalitzat siguin més necessaris.
- Treball interfamiliar: sessions grupals, d'una hora i mitja, de suport a les mares o els tutors per a facilitar la comprensió dels canvis que farà l'infant i així poder ajudar-lo en la seva recuperació.

L'equip d'atenció està integrat per 2 professionals de psicologia (una psicòloga i un psicòleg infantil) i una educadora social. Es compta també amb el suport d'una tècnica d'administració i d'una cap de projecte.

Dades d'atenció

Durant l'any 2021 es va treballar amb 292 expedients i es varen atendre 505 persones, de les quals 292 eren mares i 213, infants.

La feina d'intervenció directa amb les dones i els seus infants s'ha pogut estendre a d'altres membres de la unitat familiar. Així, 124 fills i filles de les dones ateses han rebut atenció de manera indirecta per part del Programa.

El 2021 s'arrossegaren del 2020 175 expedients i se n'obriren de nou 117, una xifra superior a la de l'any anterior i que suposa un augment del 35% de casos nous. Aquests nous casos implicaren l'atenció de 189 persones noves, un 15% més que l'any anterior. D'aquestes persones amb expedient obert el 2021, 118 són les mares del o de la mena i 71 són fills i filles. L'augment comentat en l'atenció a les persones noves fa referència a les mares, ja que l'atenció a infants ha disminuït un 10% respecte de l'any anterior.

		Persones usuàries amb expedient nou obert al Programa fills i filles			
		2018	2019	2020	2021
Total		166	201	165	189
Menors		75	80	79	71
Persona tutora referent	Dones	91	121	86	118
	Homes	0	0	0	0

Font: elaboració pròpia

Durant el 2021 s'ha treballat amb 6 grups diferents, als quals han participat 47 famílies (47 mares i 48 infants). S'ha produït un augment d'11 famílies participants en el tractament grupal en comparació amb l'any 2020.

Així mateix, s'ha fet un cicle de monogràfics per a mares format per 5 tallers els mesos d'estiu, juliol i agost, al qual han participat de 22 dones. Els monogràfics han tingut tenir les següents temàtiques:

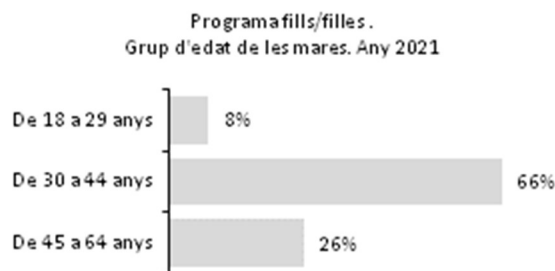
- conseqüències de la violència de gènere en menors
- conscienciació i autoprotecció davant la violència
- dificultats relacionades amb la situació viscuda
- el procés judicial en la violència de gènere
- habilitats educatives cap els nostres fills i filles

El perfil de la persones ateses

En relació amb la **persona adulta de referència dels i les menors**, el 2021 es va obrir expedient a 118 persones. En tots els casos les persones adultes de referència eren les mares.

Pel que fa a l'edat de les mares, el 66% té entre 30 i 44 anys i en segon lloc se situa el grup de 45 a 64 anys, amb el 26%. Les mares d'entre 18 i 29 anys representen el 8% del total.

L'edat mitjana de les dones ateses noves és de 40,36 anys, la qual cosa suposa un lleuger augment de gairebé un any respecte de 2020.

Font: elaboració pròpia

Evolució de les persones referents dels fills i filles ateses en el Programa per grup d'edat. 2018-2021				
	2018	2019	2020	2021
Total	92	121	87	117
Menor de 18 anys	0	0	0	0
De 18 a 29 anys	3	9	7	9
De 30 a 44 anys	57	85	62	77
De 45 a 64 anys	31	26	18	31
Major de 64 anys	1	1	0	0
Edat mitjana	41,33	40,16	39,29	40,36

Font: elaboració pròpia

Quant a la nacionalitat de les mares, majoritàriament són espanyoles. És així en el 71% dels casos, mentre que un 29% són estrangeres, 8 de cada 10 de països no comunitaris.

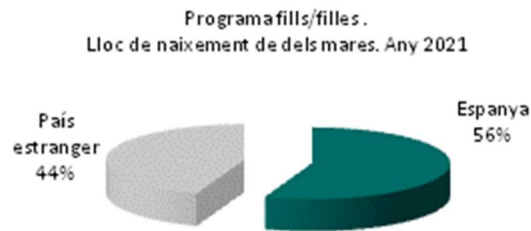

Font: elaboració pròpia

Nacionalitat de l'adult referent als fills/filles ateses en el Programa fills/filles				
	2018	2019	2020	2021
Total	92	121	87	117
Espanyola	77	92	58	83
Estrangera	15	29	29	34
Estrangera comunitària	5	7	5	7
Estrangera no comunitària	10	22	24	27

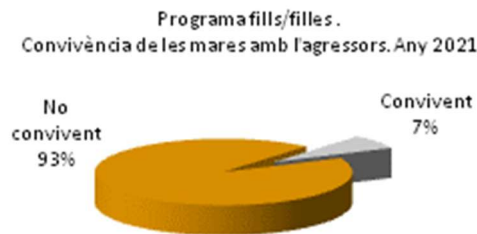
Font: elaboració pròpia

Si s'analitza en detall l'origen de les dones víctimes s'observa que un part de les que tenen nacionalitat espanyola va nàixer a l'estranger. Així, d'acord amb les dades recollides segons el lloc de naixement, el percentatge d'espanyoles es redueix fins al 56%; és a dir, 15 punts menys.

Font: elaboració pròpia

En relació amb la cohabitació, pràcticament la totalitat de les mares, el 93%, no convivia amb el seu agressor. Només el 7% sí que hi convivia.

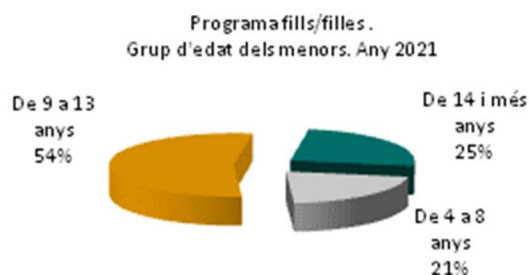
Font: elaboració pròpia

volució de les mares al Programa fills/filles per situació de convivència				
	2018	2019	2020	2021
Total	92	121	87	117
Convivent	5	14	6	8
No convivent	86	106	81	106
No relacionat amb el maltractament	1	1	0	3

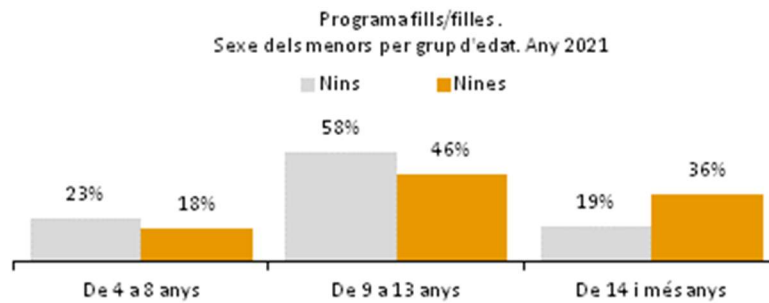
Font: elaboració pròpia

En relació amb els **infants i adolescents víctimes de violència de gènere**, dels 71 casos oberts al 2021 el 54% tenia entre 9 i 13 anys; el 25%, més de 14 anys, i el 21%, entre 4 i 8 anys.

Desagregant les dades per sexe, els nins hi representen el 62% i les nines, el 42%. Aquestes proporcions globals es repliquen en els grups d'edat fins als 13 anys; a partir dels 14 anys la proporció de nines s'incrementa i supera la dels nins en 20 punts.

Font: elaboració pròpia

Font: elaboració pròpia

No s'observen canvis significatius en l'edat dels fills i filles ateses. La pauta observable en comparar aquestes xifres amb les d'anys anteriors és que principalment (més de dues tercers parts) els i les menors víctimes de la violència de gènere tenen entre 4 i 13 anys.

Edat dels i les menors ateses en el Programa fills/filles				
	2018	2019	2020	2021
Total	75	80	79	71
De 4 a 8 anys	14	18	19	15
De 9 a 13 anys	36	44	36	38
De 14 i més anys	23	18	24	18
Desconegut	2	0	0	0

Font: elaboració pròpia

Pel que fa a la nacionalitat, majoritàriament –el 79% dels casos– els fills i filles tenen nacionalitat espanyola. Els i les estrangeres comptabilitzen el 21% restant, els quals són fonamentalment, el 73%, de nacionalitat no comunitària.

Font: elaboració pròpia

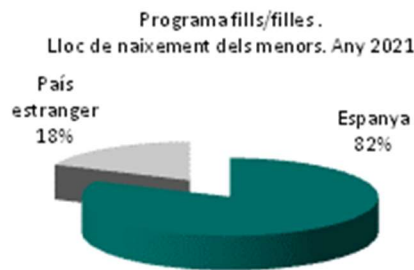
En termes evolutius s'observa que la disminució dels casos totals atesos aquest 2021 es correspon amb una baixada en l'atenció de fills i filles amb nacionalitat espanyola, concretament 3 punts menys. Els casos atesos que tenen nacionalitat estrangera augmenten sensiblement.

Nacionalitat dels menors atesos nous al Programa fill/filles				
	2018	2019	2020	2021
Total	75	80	79	71
Espanyola	67	73	65	56

Nacionalitat dels menors atesos nous al Programa fill/filles				
	2018	2019	2020	2021
Estrangera	6	5	13	15
Estrangera comunitària	5	0	1	4
Estrangera no comunitària	1	5	12	11
Desconeguda	2	2	1	0

Font: elaboració pròpia

Si atenem el lloc de naixement, comprovarem que alguns dels fills i filles amb nacionalitat estrangera han nascut a Espanya: el percentatge de menors nascuts al país és del 82%; és a dir, 3 punts superior al dels i les que tenen nacionalitat espanyola, que com he vist és del 79%.

Font: elaboració pròpia

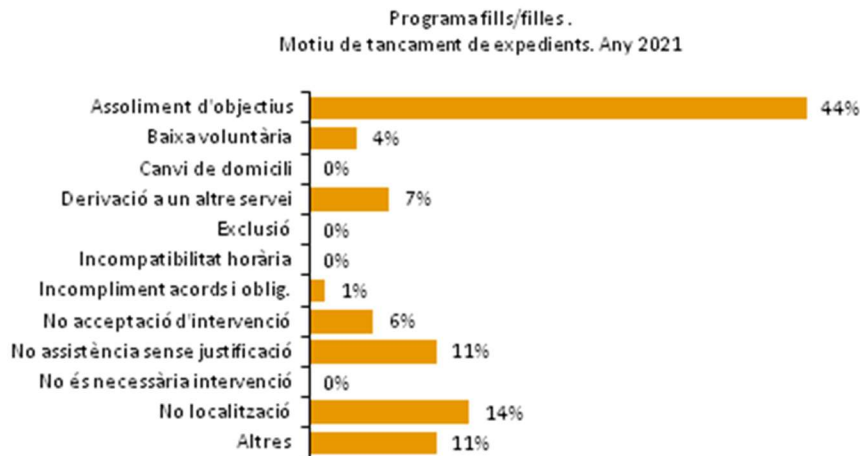
A més dels menors atesos de forma directa, s'han atès 70 fills i filles de forma indirecta, el 54% nins i el 46% nines. 4 de cada 10 menors indirectes té entre 6 a 11 anys; un 23%, entre 12 i 15 anys, i un 19%, entre 3 i 5 anys. El 2021 es varen atendre 3 menors indirectes de menys de 3 anys i 3 de 16 i més anys.

Fills/filles indirectes dels expedients del Programa fills/filles atesos nous per sexe. Any 2021			
	Total	Homes	Dones
Total	70	38	32
De 0 a 2 anys	3	0	3
De 3 a 5 anys	13	7	6
De 6 a 11 anys	28	18	10
De 12 a 15 anys	16	6	10
De 16 a 17 anys	3	2	1
De 18 i més anys	5	4	1
Desconegut	2	1	1

Font: elaboració pròpia

Tancament i avaluació de les intervencions

L'any 2021 es varen tancar 70 expedients. Un 44% va finalitzar per assoliment d'objectius. En un 14% dels casos es varen tancar perquè no es va localitzar la persona. La falta d'assistència i sense justificació al servei suposà el tancament de l'11% dels casos. Així mateix, es varen produir un 7% de baixes degudes a la derivació a un altre servei i un 4% de baixes voluntàries. Finalment, tot i que és poc representatiu, a 4 persones no se'ls va obrir expedient perquè varen rebutjar la intervenció.

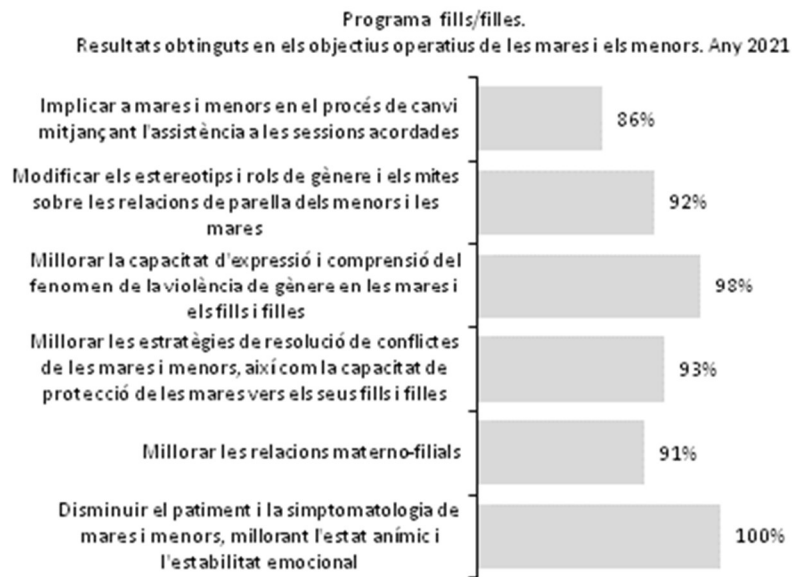

Font: elaboració pròpia

Cal ressenyar que es manté obert l'expedient d'alguns casos en què ha finalitzat la fase d'intervenció ja que hi ha famílies que, tot i haver assolit els objectius, continuen necessitant reforç puntual individual.

Pel que fa als resultats globals i l'avaluació del programa, el grau d'assoliment dels objectius operatius és força elevat. De manera específica s'aconsegueix:

- Implicar mares i menors en el procés de canvi en el 86% dels casos.
- Modificar els estereotips, els rols de gènere i els mites en les relacions de parella en el 92% dels casos.
- Millorar la capacitat d'expressió i comprensió del fenomen de la violència en el 98% dels casos.
- Millorar les estratègies de resolució de conflictes desnormalitzant les conductes i les actituds violentes en el 93% dels casos.
- Millorar les relacions maternofilials en el 91% dels casos.
- Disminuir el patiment i la simptomatologia millorant l'estat anímic i l'estabilitat emocional en el 100% del casos.

Font: elaboració pròpia

2.1.3. Programa d'atenció a homes

Aquest Programa ofereix atenció psicosocial a homes residents al municipi de Palma i majors de 16 anys que exerceixen o han exercit violència contra la seva parella i/o exparella. Per a accedir-hi han de voler canviar aquesta situació responsabilitzant-se dels seus actes i de les seves conseqüències, i fer una revisió dels seus episodis violents i de les vivències, així com de les seves idees i les seves creences.

Els objectius del Programa són:

- Millorar la seguretat i el benestar de les víctimes i dels seus fills i filles.
- Reduir la violència física, psicològica, econòmica, social i sexual a l'àmbit de parella.

La intervenció s'organitza a partir de tractament individualitzat i tractament grupal.

L'equip d'atenció del servei està integrat per tres professionals de la psicologia i compta amb el suport d'una tècnica administrativa i una cap de projecte.

Dades d'atenció

El 2021 el Programa d'atenció a homes va atendre 115 expedients (un 17% menys), amb un total de 166 persones entre agressors i parelles o exparelles (aquestes no sempre hi participen).

Pel que fa a les entrades de casos al Programa –tant nous com reoberts–, el 2021 es varen comptabilitzar 57 expedients, un 25% menys que l'any anterior. S'atengueren 43 homes agressors i 14 parelles o exparelles dones d'aquests.

Evolució de les persones noves ateses al Programa d'homes				
	2018	2019	2020	2021
Total	75	59	76	57
Homes agressors	55	40	54	43
Parelles/exparelles (dones)	20	19	22	14

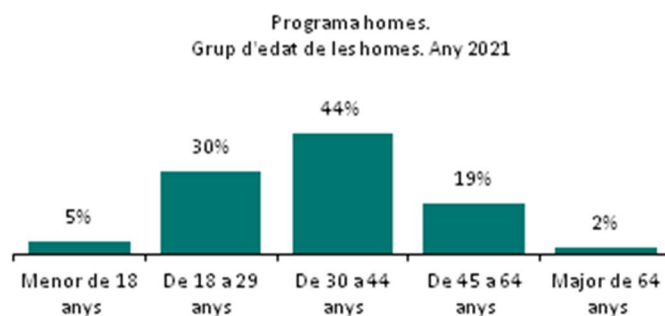
Font: elaboració pròpia

L'any 2021 el 17% dels agressors va rebre atenció grupal i el 95%, individual. El nombre d'usuaris que han iniciat tractament grupal per primera vegada al Programa va ser de 15.

La intervenció grupal es divideix en tres focus: en el primer es treballen la violència, els seus tipus i el seu reconeixement; en el segon, les emocions, la ira i el control d'aquesta, i, per últim, en el tercer es treballen les habilitats de comunicació i la resolució de conflictes. Per a aconseguir les fites del Programa els usuaris han de superar els tres focus. En finalitzar cada focus s'avaluen els objectius treballats i se'n fa un seguiment. El 2021 es va fer qualque seguiment a 46 homes.

Perfil dels homes atesos

El 2021 dos de cada tres agressors tenia més de 30 anys i el grup d'edat més nombrós fou el de 30 a 44 anys, que representava el 44% dels casos. Els grups de 18 a 29 anys en varen suposar el 30% i els de 45 a 64 anys, el 19%. Tot i que no destaca quantitativament, cal esmentar que el 5% de les persones agressores eren menors de 18 anys com a element indicatiu que la violència de gènere també és exercida per gent jove, etapa en la qual es comencen a mantenir relacions de parella i afectives.

Font: elaboració pròpia

No podem parlar de canvis substancials ni de tendències clares en el perfil d'edat dels homes agressors, però s'observa que del 2020 al 2021 ha disminuït en 10 punts la proporció de majors de 45 anys i ha augmentat correlativament el pes dels menors de 45.

Homes agressors atesos al programa per grup d'edat				
	2018	2019	2020	2021
Total	55	41	54	43
Menor de 18 anys	5	2	1	2
De 18 a 29 anys	14	10	16	13
De 30 a 44 anys	21	19	21	19

Homes agressors atesos al programa per grup d'edat				
	2018	2019	2020	2021
De 45 a 64 anys	13	10	15	8
Major de 64 anys	2	0	1	1

Font: elaboració pròpia

Pel que fa a la nacionalitat dels agressors, el 74% eren espanyols i el 26%, estrangers. Es mantenen idèntiques proporcions respecte de l'any anterior, tot i que dins el col·lectiu d'estrangers augmenta sensiblement el pes dels no comunitaris en detriment dels europeus.

Font: elaboració pròpia

Homes agressors atesos al Programa per nacionalitat				
	2018	2019	2020	2021
Total	55	41	54	43
Espanyola	42	25	40	32
Estrangera	13	16	14	11
Estrangera comunitària	5	4	5	3
Estrangera no comunitària	8	12	9	8

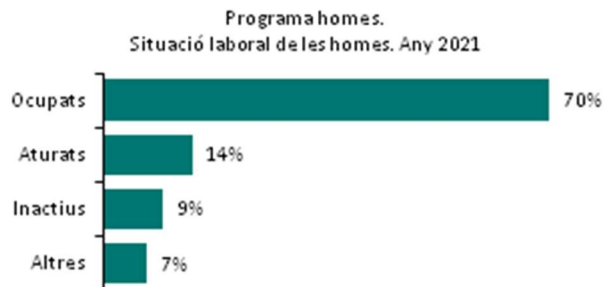
Font: elaboració pròpia

Tal com succeeix en d'altres programes del servei, quan s'analitza la procedència i no només la nacionalitat de les persones ateses es posa de manifest que els estrangers d'origen augmenten. Així, el 37% dels homes atesos ha nascut fora d'Espanya, 10 punts més que si es considera exclusivament la nacionalitat. Consegüentment el percentatge d'espanyols es redueix i per naixement només és el 63%.

Font: elaboració pròpia

En iniciar el seu procés al Programa una part important dels homes agressors, el 70%, feia feina; és a dir, estava en situació d'ocupació. Cal destacar, però, que hi havia un 14% d'homes aturats i un 9% d'inactius per no haver entrat encara al mercat de treball, per jubilació o per incapacitat laboral permanent.

Font: elaboració pròpia

La violència que exerceixen els agressors presenta també diferents formes: física, psicològica, sexual, social i econòmica. Com es pot observar a les dades recollides el 2021 és habitual que s'exerceixi alhora més d'un tipus de violència.

En el 81% dels casos els homes agressors havien exercit violència psicològica i/o emocional sobre la seva parella o exparella. Tot i ser la més visible i fàcil de reconèixer socialment, la violència física es troba en segon lloc i va ser exercida pel 47% dels agressors. En tercer lloc se situa la violència social, que es dona en el 28% dels casos. La violència sexual l'exercí el 7% dels agressors i l'econòmica, el 5%. Per últim, la violència creuada; és a dir, la que és bidireccional, es va donar sols en el 2% dels casos.

Font: elaboració pròpia

En fer una anàlisi evolutiva es constata que la violència física ha disminuït gradualment. De fet, les darreres xifres mostren com la incidència d'aquest tipus de violència s'ha reduït 10 punts en un any. Això no obstant, s'han estès altres formes d'exercir violència, com és el cas de la sexual i l'econòmica, amb uns percentatges que s'han duplicat respecte del 2020.

Homes atesos al programa per tipus de violència exercida				
	2018	2019	2020	2021
Psíquica / emocional	49	36	43	35
Econòmica	3	3	1	2

Homes atesos al programa per tipus de violència exercida				
	2018	2019	2020	2021
Social	14	12	16	12
Física	28	23	32	20
Sexual	2	1	1	3
Violència creuada	0	0	9	1
Desconegut	1	0	0	0
No ha patit maltractament	1	0	0	0
Dificultats en els processos de separació	1	0	0	0
Instrumentalització dels fills i filles	-	-	2	0

Font: elaboració pròpia

La convivència de l'agressor amb la seva víctima pot suposar un factor de risc important, ja que la possibilitat que es reproduïxi un episodi de violència de gènere és major.⁴ El 2021 el 26% dels homes que es varen atendre vivia amb la seva víctima i el 74%, no. Aquest percentatge s'ha reduït sensiblement en els darrers exercicis, concretament 7 punts respecte del 2020.

Evolució dels agressors de violència de gènere per convivència amb la víctima				
	2018	2019	2020	2021
Total	55	41	54	43
Convivent amb la víctima	18	16	18	11
No convivent amb la víctima	37	25	36	32

Font: elaboració pròpia

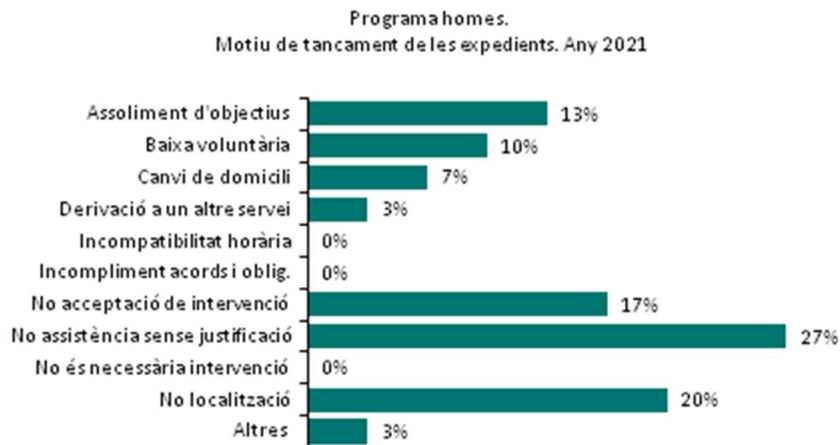

Font: elaboració pròpia

Tancament i avaluació de les intervencions

El 2021 es varen tancar 30 expedients. El motiu més freqüent de tancament, que es va donar en el 27% dels casos, fou la falta d'assistència reiterada i sense justificació a les sessions acordades. En segon lloc, amb un 20% d'incidència, es troba el fet de no localitzar la persona. L'assoliment d'objectius terapèutics continua mostrant resultats discrets: un 13% del total. Ara bé, aquesta xifra suposa una millora ja que s'ha incrementat en 7 punts respecte del 2020.

⁴ Quan hi ha convivència entre agressor i víctima la intervenció dels professionals en psicologia és especialment rellevant per a prevenir episodis violents.

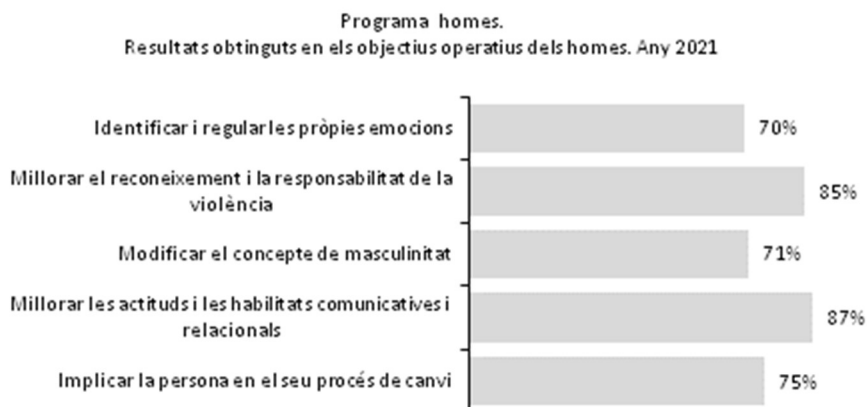

Font: elaboració pròpia

Respecte dels expedients tancats de les parelles i exparelles, en tots els casos varen rebre informació sobre recursos específics de violència de gènere, en general sobre el Programa de persones agressores i específicament sobre el tractament de la parella agressora.

En relació amb els resultats obtinguts amb els homes agressors es va aconseguir:

- Identificar i regular les pròpies emocions en el 70% dels casos.
- Millorar el reconeixement i la responsabilitat de la violència en el 85% dels casos.
- Modificar el concepte de masculinitat en el 71% dels casos.
- Millorar les actituds i les habilitats comunicatives i relacionals en el 87% dels casos.
- Implicar la persona en el procés de canvi en el 75% de les intervencions.

Font: elaboració pròpia

2.2. Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de VG

El Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAMVVG) és un recurs residencial d'acolliment de dones majors de 18 anys o menors emancipades, soles o amb càrregues familiars, que són víctimes de violència de gènere i necessiten abandonar el seu domicili.

És un servei de titularitat municipal, gestionat per INTRESS mitjançant contractació externa.

Des del SAMVVG s'ofereix:

- informació, orientació i assessorament sobre els recursos d'assistència i acollida
- acolliment d'urgència i per via ordinària
- promoció i inserció sociolaboral
- assistència i tractament psicològic individual i grupal
- suport a l'educació i el temps d'oci per a infants acollits, fills i filles de les dones víctimes

El 2021 el SAMVVG va disposar de 77 places, distribuïdes de la següent manera:

- 28 places al casal (12 habitacions fixes, més 2 que s'habiliten en cas d'urgència)
- 26 places a pisos d'inserció, de les quals 7 són fruit a un conveni amb l'Institut Balear de la Dona (IBDONA)
- 23 places en un servei residencial extern que es va concertar el 2020 arran de l'increment de la demanda per la pandèmia de la covid-19

Mitjançant el Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i l'Ajuntament de Palma mitjançant el qual se cedeixen 2 habitatges per a constituir un servei de pis pont, es varen incorporar a la xarxa d'atenció municipal 7 noves places, complementàries a les del centre d'acolliment i configurades com a llars funcionals per a unitats de convivència que hagin assolit un cert grau d'autonomia. A través de dit conveni, l'IBDONA va aportar la quantitat de 50.000 € destinats a posar en funcionament els pisos. L'Ajuntament es va adequar els immobles cedits, incloent-hi la neteja i la dotació de mobiliari, electrodomèstics i parament bàsic.

El 2021 es varen mantenir les 23 places contractades a serveis residencials privats per a poder donar resposta a l'increment de la demanda assistencial i la saturació del SAMVVG.

Cal assenyalar que també es varen continuar establint a tots els espais del Servei mesures i protocols específics en relació amb la covid-19.

El SAMVVG està finançant parcialment amb fons transferits per la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere del Ministeri d'Igualtat, en el marc del Pacte d'Estat contra la violència de gènere.

Dades d'atenció del Servei

El 2021 es varen atendre 188 persones: 98 dones i 90 infants. D'aquestes, 129 –és a dir, el 68%– varen ser persones usuàries noves: 73 dones i 56 infants (31 nins i 25 nines).

Hi va haver un total de 22.386 pernотacions, que suposen una mitjana anual de 61,33 pernотacions

diàries. El major nombre d'estades va ser al centre, 8.705 en total, atès que és l'allotjament que disposa de més places. Als serveis residencials externs s'hi varen fer 7.434 pernотacions i als pisos d'inserció, 6.247.

El 61% de les pernотacions que es varen registrar als pisos eren dels fills i filles de les dones víctimes; és a dir, els pisos són l'allotjament on proporcionalment es donen més estades d'infants, mentre que a l'hostal és on la proporció és menor, ja que hi ha més dones soles acollides.

En fer una anàlisi comparativa de les dades d'atenció i acolliment del servei s'observa un augment progressiu del nombre de persones ateses i un increment de les estades i les pernотacions de les víctimes, un creixement que es fa molt més acusat a partir del 2020.

El 2021 va augmentar un 14% el nombre de persones acollides respecte del 2020 (va passar de 164 a 188). L'increment de les pernотacions ha estat més elevat i en un any ha passat de 17.745 a 22.386, la qual cosa suposa un augment del 26%. En conseqüència, la mitjana de pernотacions també s'incrementa i passa de 48,62 el 2020 a 61,33 el 2021.

Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAMVVG)				
	2018	2019	2020	2021
Víctimes ateses	130	128	164	188
Dones	69	66	83	98
Fill/filles	61	62	81	90
Víctimes ateses noves	105	95	140	129
Dones	55	49	71	73
Fill/filles	50	46	69	56
Pernотacions	9.290	10.811	17.745	22.386
Mitjana de pernотacions	25,45	29,62	48,62	61,33

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Estades al SAMVVG per allotjament. Any 2021			
	Total	Dones	Infants
Total	22.386	9.807	12.579
Centre	8.705	3.924	4.781
Pisos	6.247	2.416	3.831
Hostal	7.434	3.467	3.967

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Nota: una UC pot haver estat en varis allotjaments

En relació amb el temps d'estada, majoritàriament les dones hi estan acollides més d'un mes; tan sols el 28% hi està menys temps. Les situacions més freqüents, amb aquest ordre d'incidència, són: estar-hi d'1 a 3 mesos, el 33%, i entre 3 i 6 mesos, el 19%. Tenir-hi una estada de menys d'una setmana és una circumstància que va afectar el 16% de les dones acollides. El grup de dones que hi va estar més de 12 mesos no arriba a l'1% i no hi va haver cap dona que el 2021 hi estigués més de 18 mesos.

Tot i així, el temps d'acollida de les víctimes s'ha incrementant considerablement. En comparar les dades de l'any anterior s'observa que el percentatge de persones amb una estada superior al mes ha

cregut un 50%. El 2020 només el 48% de les dones estava acollit al servei més d'un mes i, el 2021 suposaven el 72% del total.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

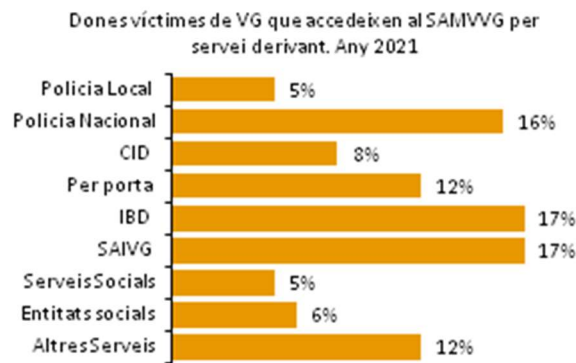
Temps d'estada de les dones acollides que han estat baixa del SAMVVG. Any 2021	
	Total
Total	70
Menys d'1 setmana	11
8-15 dies	8
15-30 dies	1
1-3 mesos	23
3-6 mesos	13
6-9 mesos	10
9-12 mesos	3
13-18 mesos	1
Més de 18 mesos	0

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Durant el 2021 un 88% de les dones que varen accedir al SAMVVVG ho feren per derivació i un 12%, per accés directe. Els principals serveis derivants foren el Servei 24 hores de l'IBDONA i el SAIVG, amb el 17% d'incidència cada un, i la Policia Nacional, amb el 16%. Amb una menor freqüència es troben les derivacions realitzades des del Centre d'Informació de la Dona del Consell de Mallorca (CID), que representaren el 8% del total; el 6% d'entitats socials, o el 5% de la Policia local.

Dones víctimes de VG que accedeixen al SAMVVG per servei derivant. Any 2021	
	Total
Total	98
Policia Local	5
Policia Nacional	16
CID	8
Per porta	12
IBD	17
SAIVG	17
Serveis Socials	5
Entitats socials	6
Altres serveis	12

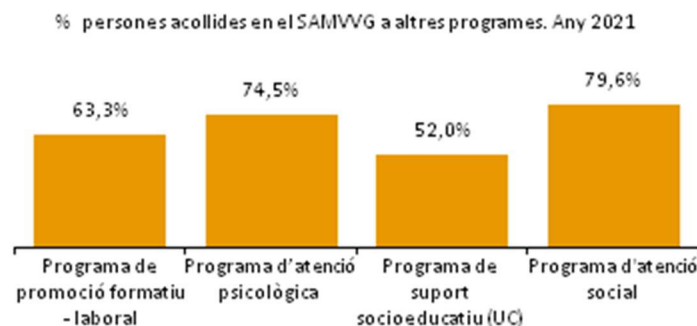
Font: elaboració pròpia a partir de dades del SAMVVG

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Les persones acollides al SAMVVG, a més del programa d'acolliment han utilitzat altres programes del Servei. La majoria ha participat al Programa d'atenció social, el 79,6%. En el Programa d'atenció psicològica hi ha participat el 74,5% de les persones acollides i el 63,3% ha accedit al Programa de promoció formativolaboral. Poc més de la meitat, el 52%, ha rebut suport socioeducatiu.

A tots els programes llevat del d'atenció social, que manté xifres similars a les de l'any passat, ha augmentat el nombre de persones participants, especialment al Programa formativolaboral, en què el nombre s'ha incrementat en un 77%.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Persones acollides en el SAMVVG a altres programes. Anys 2018-2021				
	2018	2019	2020	2021
Programa de promoció formativolaboral	33	35	35	62
Programa d'atenció psicològica	48	56	62	73
Programa de suport socioeducatiu (UC)	27	32	46	51
Programa d'atenció social	59	62	80	78

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Perfil de les persones ateses

Pel que fa al perfil de les **dones ateses**, la majoria tenien entre 30 i 44 anys, el 62% del total. Les dones d'entre 18 i 29 anys representaren el 20% de les ateses i les que tenen entre 45 i 64 anys suposaren el 17%. El 2021 no es va atendre cap dona major de 65 anys.

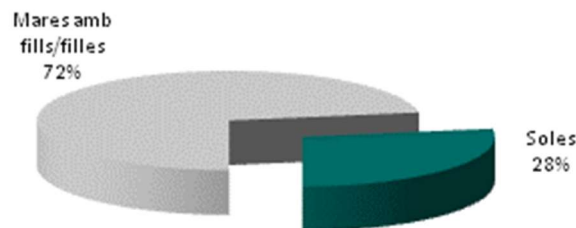

Nombre de dones ateses pel SAMVVG segons edat. Any 2021		
	Total	Percentatge
Dones	Total	98
	De 18 a 29 anys	20
	De 30 a 44 anys	61
	De 45 a 64 anys	17
	De 65 anys i més	0

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

De les 98 dones víctimes ateses el 2021, una gran part –el 72%– va entrar al Servei amb qualche fill o filla, i gairebé 1 de cada –el 27%3– ho va fer sola.

% dones víctimes de VG que accedeixen al SAMVVG per tipus d'unitat de convivència. Any 2021

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Dones víctimes de VG que accedeixen al SAMVVG per tipus d'unitat de convivència. Any 2021	
	Total
Total	98
Mares amb fills/filles	71
Sola	27

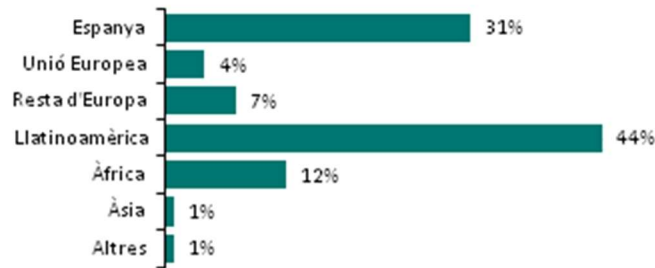
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Respecte de l'origen de les dones acollides, el 69% ha nascut a l'estranger i, el 31% restant, a Espanya, amb la qual cosa ha augmentat en gairebé 8 punts el percentatge d'estrangeres en relació amb l'any anterior. El grup més nombrós de les estrangeres el formen les llatinoamericanes, que representen el 44% del total. Les dones procedents d'Àfrica suposen el 12% de les ateses i les europees, l'11% (4 de l'Europa comunitària, i 7 de la no comunitària).

Dones víctimes de VG que accedeixen al SAMVVG per lloc d'origen. Any 2021	
	Total
Total	98
Espanya	30
Unió Europea	4
Resta d'Europa	7
Llatinoamèrica	43
Àfrica	12
Àsia	1
Altres	1

Font: elaboració pròpia a partir de dades del SAMVVG

% dones víctimes de VG que accedeixen al SAMVVG per lloc d'origen. Any 2021

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

No s'observa cap perfil definit en relació amb el nivell d'estudis. La informació de què es disposa en relació amb la incidència dels diferents graus educatius mostra com majoritàriament les dones tenen almenys estudis primaris: el 75%. El 23% té estudis secundaris i el 28%, superiors.

Dones víctimes de VG que accedeixen al SAMVVG per nivell d'estudis. Any 2021

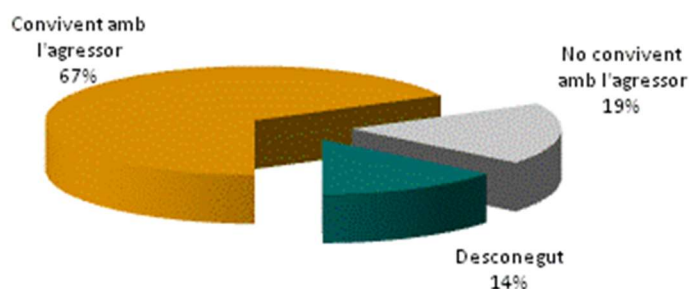
	Percentatge
Total	100%
Sense estudis	15%
Estudis primaris	33%
Estudis secundaris	23%
Estudis superiors	28%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

El 2021 el 78% de les dones acollides estava en situació de desocupació i només el 13% treballava quan va entrar al Servei. Aquestes circumstàncies incidiren en la predominança de situacions econòmiques precàries, ja que gairebé 6 de cada 10 dones acollides no rebia cap ingrés i en la majoria dels casos en què en rebien no superava els 600 euros mensuals.

Pel que fa a la situació de convivència amb l'agressor, quan entraren al servei la majoria de dones (67%) convivia amb el seu maltractador. D'aquest grup, pràcticament la meitat vivia només amb el seu agressor i l'altra meitat també amb els seus fills i/o filles. El 19% de les dones no vivia amb el seu agressor i en el 14% dels casos es desconeixia aquesta informació.

% dones víctimes de VG que accedeixen al SAMVVG per tipus de convivència amb l'agressor. Any 2021

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

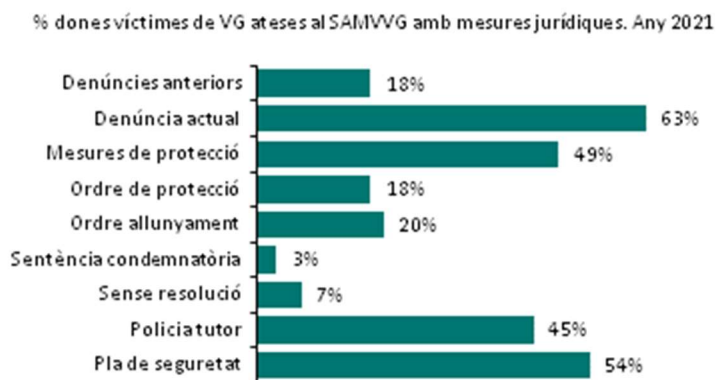
Dones víctimes de VG que accedeixen al SAMVVG per tipus de convivència amb l'agressor. Any 2021	
	Percentatge
Total	98
Convivent amb l'agressor	67%
Només amb l'agressor	33%
Amb l'agressor i fills/filles	34%
No convivent amb l'agressor	19%
Desconegut	14%

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Respecte del tipus de violència, la gran majoria de dones acollides, el 87%, va patir violència psicològica i el 77%, física. Així mateix, el 72% va sofrir aïllament i control social per part del seu agressor. La violència sexual i l'econòmica va afectar 4 de cada 10 dones.

El 80% de les dones feia més d'1 any que patia aquesta violència de gènere i una proporció considerable, el 40%, més de 5. Sols el 3% va afirmar que era la primera vegada i un 17% que feia menys d'un any que n'era víctima.

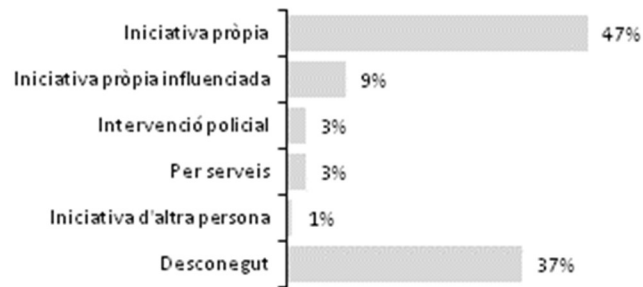
Pel que fa a tràmits jurídics, el 63% havia interposat una denúncia per la violència patida actualment i el 18% havia interposat amb anterioritat una o unes quantes denúncies per violència de gènere. A més, el 49% disposava de mesures de protecció específiques i 4 de cada 10, d'ordre d'allunyament (20%) o de protecció del seu agressor (18%). El 45% tenia assignat un policia tutor i el 54%, un pla de seguretat. El 3% va obtenir una sentència condemnatòria i el 7% dels casos atesos va quedar sense resolució.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

El 47% de les dones que havien interposat denuncia per la darrera agressió ho va fer per iniciativa pròpia, un 9% influenciada per una altra persona i un 3% per intervenció policial.

% dones víctimes de VG que accedeixen al SAMVVG amb denúncia per iniciativa de posar la denúncia. Any 2021

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

Per últim, respecte del perfil dels **infants** atesos les dades disponibles ens mostren que dels 90 infants que entraren amb sa mare el 54% eren nins i el 46% restant, nines. Pel que fa la seva edat, el 37% tenia menys de 5 anys; el 28%, entre 6 i 11 anys, i el 17%, entre 12 i 15 anys. Hi va haver 8 menors d'entre 16 i 17 anys i 9 majors d'edat.

Nombre d'infants de víctimes de VG al SAMVVG segons sexe. Any 2021				
	Total	%	Nins	Nines
Total	90	100%	49	41
De 0 a 5 anys	33	37%	22	11
De 6 a 11 anys	25	28%	15	10
De 12 a 15 anys	15	17%	7	8
De 16 a 17 anys	8	9%	3	5
De 18 anys i més	9	10%	2	7

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SAMVVG

En relació amb el nivell d'escolarització dels infants cal destacar que el 26,7% estava a l'etapa d'educació primària, el 20% a la de secundària i aquest mateix percentatge a la d'infantil.

Tancament i avaluació de les intervencions

El 2021 70 dones varen finalitzar l'estada al SAMVVG; és a dir, el 71% de les que foren acollides durant el dit any. Gairebé el 46% eren mares soles amb els seus fills i filles. De les que es disposa d'informació tenim que:

- El 54% de les dones sortiren del Servei per acompliment del procés i el 19%, per baixa voluntària. 4 dones deixaren el centre per fi d'estada i 3 perquè foren derivades a un altre recurs d'acollida de VVG per seguretat i protecció.
- El 7,7% va tornar a conviure amb el seu agressor.
- El 14% tenia una sortida laboral en el moment de la baixa del Servei.
- En relació amb la situació econòmica, més del 70% tenia ingressos econòmics inferiors als 600 € i ingressos iguals o superiors al salari mínim professional només 2 de cada 10 dones.

- El 42% de les dones amb ingressos a la sortida disposaven d'algun tipus de renda activa d'inserció, el 29% tenia ingressos per activitat laboral, un 8% treballava en l'economia submergida i un altre 8% cobrava una prestació o subsidi per atur.

Per últim i en relació amb el grau d'assoliment dels objectius terapèutics, socials i formativolaborals:

- El 72,6% de les dones va assolir prou capacitat d'autoprotegir-se i va establir un pla de seguretat consensuat.
- El 69,4% va poder prendre consciència de la relació de violència que havia viscut i identificar les relacions desiguals i els indicadors de violència masclista.
- El 50% va fer sortida amb habitatge propi i el 46%, amb qualche tipus d'ingrés periòdic.
- El 87% de les participants al programa formativolaboral va millorar les seves capacitats d'accés al món del treball i un 53% va accedir a una feina durant la estada el Servei.

2.3. Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)

L'UPFA és un servei municipal adscrit a l'Àrea de Seguretat Ciutadana de l'Ajuntament de Palma. Els seus objectius i línies d'actuació són:

- Fer un seguiment especialitzat i personalitzat dels casos de violència de gènere assignant un policia tutor a cada víctima que tenguí ordre de protecció a favor seu.
- Mobilitzar els recursos assistencials existents i derivar-los coordinant-se amb altres serveis que treballen amb violència domèstica.
- Aplicar les mesures de protecció pertinents, en funció del nivell de risc segons la Instrucció 7/2016 de la Secretaria d'Estat de Seguretat, que estableix el nou Protocol per a la valoració del nivell de risc de violència sobre la dona i de gestió de la seguretat de les víctimes.
- Gestionar les ordres de protecció.

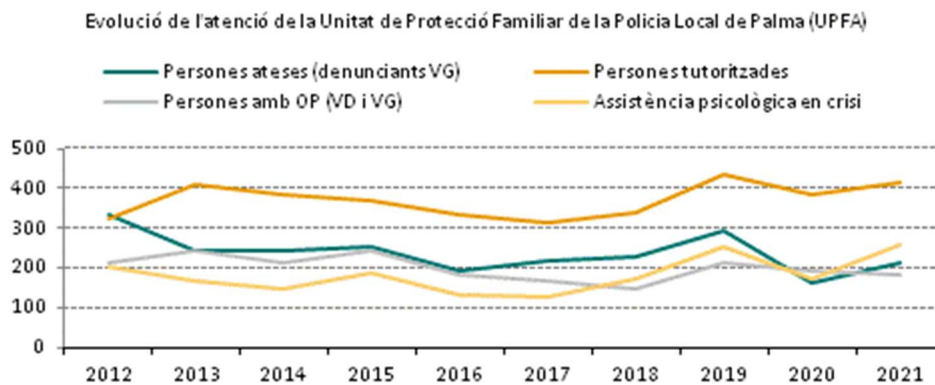
Imatge 2: dependències de la Policia Local de Palma

El 2021 les dades d'atenció de la Policia Local varen experimentar gairebé a tots els ítems analitzats un augment respecte de 2020, quan es va donar un decreixement important en l'atenció per part de la Unitat. Es va incrementar en un 30% el nombre de persones ateses que denunciaven violència de gènere: de 162 el 2020 a 211 el 2021.

Així mateix, el nombre total de persones tutoritzades també va créixer lleugerament: un 8%. I l'assistència psicològica en crisi es va incrementar un 50% (86 persones més que l'any anterior). El nombre de dones amb ordre de protecció es va reduir sensiblement: 182 persones (11 menys que el 2020).

Dades d'atenció de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)					
	2017	2018	2019	2020	2021
Persones ateses (denunciants VG)	217	226	293	162	211
Persones tutoritzades	313	337	436	384	416
Persones amb ordre de protecció	167	149	215	193	182
Assistència psicològica en crisi	127	173	253	171	257

Font: Policia Local de l'Ajuntament de Palma

Font: elaboració pròpia a partir de dades de la Policia Local de l'Ajuntament de Palma

2.4. Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112

El fitxer DVR 112 és un projecte que sorgeix de la col·laboració entre diferents administracions i serveis. Els organismes que hi participen són: GEIBSAU (SEIB 112), l'Institut Balear de la Dona i l'Ajuntament de Palma.

El protocol és d'aplicació a totes les dones majors d'edat que es troben en risc o situació de violència de gènere i que viuen a la comunitat autònoma de les Illes Balears, independentment de la nacionalitat, la situació administrativa o les circumstàncies personals o socials.

La finalitat d'aquest protocol és augmentar els dispositius d'autoprotecció per a les dones víctimes de violència de gènere davant possibles futurs episodis d'aquesta violència, i donar una resposta més ràpida i eficaç a aquest tipus de sol·licitud d'ajuda a fi que puguin ser localitzades si telefonen des del telèfon fix que han facilitat. Si ho fan per mòbil es poden localitzar si hi han baixat l'aplicació My 112 i el geolocalitzador.

Amb aquest objectiu es va crear un fitxer en què les dones víctimes es poden donar d'alta emplenant una sol·licitud en un dels serveis d'atenció de la xarxa. A més, se'ls facilita informació del projecte, els seus avantatges i les seves limitacions. Aquest servei és gratuït i les dades que s'hi aporten són totalment confidencials i emparades per la Llei orgànica de protecció de dades.

L'any 2021 el Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere va donar d'alta 73 dones al fitxer DVR 112, la qual cosa va suposar un decreixement del 31%, concretament 34 altes menys respecte de l'any anterior.

Evolució de les víctimes de violència de gènere ateses noves d'alta al fitxer DVR (112)				
	2018	2019	2020	2021
Total d'expedients	97	138	107	73

Font: elaboració pròpia

2.5. Carta de compromisos dels serveis municipals contra violència domèstica i de gènere

La Carta de compromisos és un model de gestió de qualitat basat en la millora contínua, que ens permet utilitzar nous mètodes per a servir millor i d'una manera més eficaç, eficient i moderna la ciutadania. A la **Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere** s'hi incorporaren els diferents serveis que atenen aquesta problemàtica i hi intervenen: el Servei d'Atenció Integral a la Violència de Gènere, el Servei d'Acolliment a Víctimes de Violència de Gènere i la Policia Local.

En aquest [enllaç](#) es pot accedir al tríptic i al quadre de comandament dels indicadors de qualitat de la Carta.

El 2021 fou el vuitè any d'implantació de la Carta de compromisos, amb la qual es pretén:

- Definir i difondre les línies d'intervenció dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere, com també els compromisos assolits per a dur-les a terme.
- Fer que sigui el punt de trobada entre persones usuàries i professionals, propiciant la participació i l'intercanvi per a aconseguir que l'oferta de serveis doni resposta a les necessitats reals.
- Impulsar la millora contínua dels serveis per a oferir una atenció integral, especialitzada i de qualitat a les víctimes de violència domèstica i de gènere.
- Prevenir i pal·liar, en la mesura que sigui possible, les situacions de violència domèstica i de gènere assistint les víctimes de forma integral, com també disminuir la victimització secundària.
- Fer un seguiment del grau de compliment dels compromisos de la Carta i comunicar-ne els resultats.

En la següent taula es detallen els principals resultats obtinguts el 2021 pels tres serveis que formen part d'aquesta Carta de compromisos:

Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere		
Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere	El temps d'espera de les víctimes entre la demanda i l'atenció no va superar els 3 dies hàbils en el 98,13% dels casos.	
	Disponibilitat d'acompanyament en el 100% de casos a interposar denúncia, dins l'horari d'atenció del Servei.	Grau de satisfacció
	La valoració de les demandes d'atenció terapèutica per a les persones víctimes i els seus fills i filles es va fer en un termini no superior a 15 dies hàbils en el 99,3% dels casos.	En el 93,7% dels casos el nivell de satisfacció quant a l'atenció i l'empatia de les persones que presten el servei és igual o superior a una qualificació de 8 sobre 10.
	Es va donar resposta a totes les demandes d'atenció de les persones agressores en un termini inferior a 5 dies hàbils en el 100% dels casos.	
Polícia Local	S'acudeix al lloc de l'incident amb un temps no superior als 9 minuts en el 88,46% de les demandes.	
	En el 98,40% dels casos es rep assistència psicològica amb un temps d'espera inferior a 30 minuts.	Grau de satisfacció
	En el 90,38% dels casos la Policia recull la denúncia amb un temps màxim de 20 minuts.	El nivell de satisfacció quant al servei rebut per part de l'Polícia és avaluat per damunt d'acceptable en un 96,60% dels casos.
	En el 100% dels casos es realitza la valoració policial de risc en el termini de 4 dies naturals des de la denúncia.	
	S'assigna un/una agent tutor/ra al 100% de les víctimes que ho requereixen.	
	Es realitza un seguiment específic del 100% de les persones agressores de les víctimes del servei.	
Servei d'Acolliment a Víctimes de Violència de Gènere	En el 100% dels casos amb petició d'acollida d'urgència aquesta s'ha efectuat el mateix dia.	Grau de satisfacció
	En el 100% dels casos en els que la petició d'acollida no era d'emergència s'ha donat resposta a la demanda en un termini màxim de 72 hores laborables.	El nivell de satisfacció quant a l'atenció rebuda al centre ha estat de 9,82 de mitjana. El nivell de satisfacció quant a la millora de la situació i la sortida del centre ha estat de 9,30 punts.

Font: elaboració pròpia

2.6. Actuacions de sensibilització i prevenció de les violències cap a les dones

Les actuacions contra les violències cap a les dones són un compromís de l'Ajuntament per a avançar en l'erradicació de la violència de gènere i cap a una societat basada en els valors de la igualtat entre dones i homes. El Pla d'igualtat de gènere de l'Ajuntament de Palma articula les mesures per la prevenció de les violències masclistes.

Els principals objectius que incorpora el Pla són:

- Promoure la corresponsabilitat social en la prevenció de les violències masclistes.

- Generar accions que visibilitzin l'abast de la violència de gènere i en conscienciïn (programa d'actes del 25 de Novembre, diades informatives...
- Generar iniciatives que facilitin la implicació de les entitats socials i la ciutadania amb el rebuig a les violències masclistes: Pacte Palma contra la Violència de Gènere.
- Donar suport a les iniciatives socials i del moviment feminista contra la violència de gènere.
- Sensibilitzar la ciutadania per a poder identificar situacions de violència masclista i construir models de relació igualitaris.
  - Donar eines per a la detecció i la prevenció de les relacions afectives abusives, els estereotips masclistes (tallers de prevenció i sensibilització a través del Palma Educa, campanyes específiques com "El control no és amor"...).
- Sensibilitzar la ciutadania sobre altres formes de violències masclistes.
  - Facilitar eines per a la visibilització i la prevenció de les discriminacions per motiu d'orientació sexual i/o d'identitat de gènere, dels abusos sexuals a la infància i de la mutilació genital femenina.

2.6.1. Suport a entitats socials en la prevenció de les violències. Convocatòria de subvencions

Mitjançant la Convocatòria de subvencions per a projectes i activitats feministes l'Ajuntament de Palma subvenciona programes, projectes i/o activitats de reparació, recuperació i promoció de l'autonomia personal de les dones i les seves filles i fills en situació de violència de gènere perquè puguin refer el seu projecte de vida. I també els de prevenció de les violències sexuals.

La convocatòria de 2021 va estar dotada amb 50.000 € i se subvencionaren projectes per un valor de 25.735,78; és a dir, el 51,5% del total. De 6 subvencions concedides 3 corresponien a projectes de prevenció de les violències masclistes:

- Projecte "Sexe i masculinitat". Subvenció concedida a INTRESS per a la prevenció de les violències sexuals i el consum de prostitució. El projecte està integrat per tallers adreçats a homes, en què es va fer un treball de reflexió i desconstrucció de les pròpies masculinitats. Als tallers es posaren en comú creences, opinions, vivències, etc. relacionades amb la sexualitat i les relacions afectivosexuals, el consum de pornografia i la prostitució.
- Projecte "Venus sense cànon". Subvenció concedida a la Fundació IRES. El projecte es va constituir com un recurs comunitari per a donar resposta a les dones que finalitzen el procés terapèutic i volen continuar vinculades a un grup de dones que han passat per experiències similars.
- Projecte Confia. Subvenció concedida a Treball Solidari. L'objectiu del projecte era potenciar l'autonomia de les dones que han estat o són víctimes de violència de gènere, amb la intenció que puguin restaurar la seva vida mitjançant la inserció sociolaboral i l'apoderament econòmic. El projecte utilitza el microcrèdit com una eina financera per a impulsar el desenvolupament de possibles projectes d'autoocupació.

2.6.2. Accions formatives

Amb la finalitat de fomentar la corresponsabilitat en la prevenció, la detecció i l'afrontament de les diferents violències masclistes, l'Ajuntament de Palma du a terme diferents accions formatives.

Els grups de població als quals es destinen aquestes accions són infants, adolescents i joves, així com persones adultes tant professionals com usuàries de centres educatius i entitats socials (Projecte Home, Grec o Deixalles, entre d'altres).

Els continguts, el format i la durada dels tallers s'ajusten als perfils de la població. L'oferta formativa està a disposició de la ciutadania mitjançant el portal del programa d'activitats educatives "Palma Educa" (www.palmaeduca.cat).

El 2021 l'oferta formativa, en format taller, es va organitzar en els següents blocs temàtics:

- prevenció en abusos sexuals a la infància
- relació sexual igualitària: prevenció de les agressions sexistes i sexuals
- sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere
- sensibilització sobre la diversitat afectivosexual i de gènere

A través del portal del **programa d'activitats educatives "Palma Educa"** es varen dur a terme 423 accions formatives, que varen suposar un total de 714,5 hores de tallers. En aquestes accions hi varen participar 6.809 persones de 58 centres formatius i/o entitats.

Participants i tallers per blocs temàtics i curs 2020/2021				
	Tallers	Participants	Hores	Centres
Total	423	6.809	714,5	58
Prevenció de l'abús sexual a la infància	120	1.944	180,0	29
Relació sexual igualitària: prevenció d'agressions sexistes i sexuals	49	706	90,0	10
Sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere	199	3.191	343,5	27
Sensibilització en prostitució	7	84	10,5	4
Sensibilització sobre la diversitat afectivosexual i de gènere	48	884	90,5	15

Font: elaboració pròpia

Del conjunt d'accions formatives, 197 estaven adreçades a infants, 201 a joves i 25 a persones adultes. En consonància amb el nombre de tallers, la participació per grups de població fou de 3.230 infants, el 47% de les persones participants; 3.237 joves, que suposaren el 48% del total, i 342 persones adultes.

Participants i tallers per grup de població al curs 2020/2021			
	Tallers	Persones	Hores
Total	423	6.809	714,5
Infants	197	3.230	295,5
Joves	201	3.237	381,5
Persones adultes	25	342	37,5

Font: elaboració pròpia

A continuació es presenten les dades dels tallers per blocs temàtics.

- **Prevenció en abusos sexuals a la infància**

D'aquesta temàtica es feren 120 tallers, 115 destinats a infants. La durada total dels diferents tallers fou de 180 hores i hi participaren 1.944 persones, la majoria de les quals foren infants (95,8%).

Tallers de prevenció de l'abús sexual a la infància. Curs 2020-2021			
	Tallers	Persones	Hores
Total	120	1.944	180,0
Infants	115	1.864	172,5
Contacontes <i>Crida ben fort, Estela</i>	115	1.864	172,5
Persones adultes	5	80	7,5
Taller: "Actua! Per a prevenir l'abús infantil"	5	80	7,5

Font: elaboració pròpia

- **Relació sexual igualitària: prevenció d'agressions sexistes i sexuals**

Es feren 49 tallers, amb una durada total de 90 hores. La durada de cada taller fou d'1,5 o 2 hores segons els continguts abordats. Hi participaren 706 persones i el principal col·lectiu destinatari d'aquests tallers era el de joves (91,8%).

Tallers de relació sexual igualitària: prevenció d'agressions sexistes i sexuals. Curs 2020-2021			
	Tallers	Persones	Hores
Total	49	706	90,0
Joves	45	651	84,0
Relacions sexuals igualitàries	12	128	21,0
Taller de sexualitat sana	33	523	63,0
Adults	4	55	6,0
Relacions sexuals igualitàries	1	15	1,5
Taller de sexualitat sana	3	40	4,5

Font: elaboració pròpia

- **Sensibilització en igualtat i prevenció de la violència de gènere**

Es feren 199 tallers. Segons el públic destinatari varen tenir una durada d'1,5 o 2 hores, i la seva durada total fou de 343,5 hores. La participació en aquests tallers va ser de 3.191 persones, de les quals 1.705 eren joves; 1.366m infants, i 120, persones adultes.

Els tallers amb un major nombre d'edicions foren l'específic en igualtat per a nins i nines, amb 82 edicions, i el "De la violència cap a la igualtat. Taller de sensibilització en igualtat i prevenció de les violències masclistes", amb 39 edicions, comptant les realitzades per a joves i persones adultes. Així mateix, el taller "El mite de l'amor romàntic" es va dur en 33 ocasions, 32 de les quals per a joves.

Taller de sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere. Curs 2020-2021			
	Tallers	Persones	Hores
Total	199	3.191	343,5
Infants	82	1.366	123,0
Taller específic en igualtat per a nins i nines	82	1.366	123,0
Joves	106	1.705	204,0
De la violència a la igualtat. Taller de sensibilització en igualtat i prevenció de VM	37	573	71,0
El mite de l'amor romàntic	32	520	61,0
La ciutadania contra la violències masclistes	1	10	1,5

Taller de sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere. Curs 2020-2021			
	Tallers	Persones	Hores
La corresponsabilitat	22	425	44,0
Mites assumits de la violència masclista en la parella	3	32	5,5
Noves masculinitats. Prevenció d'actituds masclistes	4	42	7,0
Violències masclistes i noves tecnologies	7	103	14,0
Adults	11	120	16,5
De la violència a la igualtat. Sensibilització en igualtat i prevenció de VM	3	35	4,5
El mite de l'amor romàntic	1	15	1,5
La corresponsabilitat	2	15	3,0
Mites assumits de la violència masclista en la parella	1	15	1,5
Noves masculinitats. Prevenció d'actituds masclistes	3	35	4,5
Violències masclistes i noves tecnologies	1	5	1,5

Font: elaboració pròpia

- **Sensibilització en prostitució**

En relació amb aquesta temàtica es varen fer 7 tallers, amb una durada d'1,5 h cada un. Per tant, es varen impartir un total de 10,5 hores, amb una participació de 84 persones. En aquests tallers de sensibilització hi participaren 53 joves i 31 persones adultes.

Tallers de sensibilització en prostitució. Curs 2020-2021			
	Tallers	Persones	Hores
Total	7	84	10,5
Joves	5	53	7,5
Històries de tràfic i prostitució. Procés migratori de dones nigerianes a Palma	2	20	3,0
La prostitució com a forma d'exclusió social	3	33	4,5
Persones adultes	2	31	3,0
La prostitució com a forma d'exclusió social	2	31	3,0

Font: elaboració pròpia

- **Sensibilització sobre la diversitat afectivosexual i de gènere**

Es dugueren a terme 48 tallers, amb una durada d'1,5 o 2 h en funció del públic destinatari, un total de 90,5 hores i la participació de 884 persones, el 93% de les quals varen ser joves (828 participants) i 56, persones adultes.

Taller de sensibilització sobre la diversitat afectiu sexual i de gènere. Curs 2020-2021			
	Tallers	Persones	Hores
Total	48	884	90,5
Joves	45	828	86,0
Tallers de diversitat sexual i de gènere	45	828	86,0
Persones adultes	3	56	4,5
Tallers de diversitat sexual i de gènere	3	56	4,5

Font: elaboració pròpia

Plataforma Palma Pacta

D'altra banda, la **pàgina de Facebook de Palma Pacta** serveix com a plataforma de difusió de les actuacions que es realitzen contra les violències masclistes i altres informacions d'interès que hi estan vinculades. En finalitzar el 2021 tenia més de mil sis-cents persones seguidores.

Al llarg de 2021 des d'aquesta pàgina es varen fer diverses publicacions, en les quals es varen difondre el Servei d'Atenció Integral a la Violència de Gènere municipal i els programes de l'Ajuntament de Palma d'activitats per al 8 de Març, Dia de les Dones, i el 25 de Novembre, Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones. També s'hi compartiren diverses notícies, articles, informacions d'interès, així com publicacions de cursos i tallers sobre igualtat, violència de gènere i informació sobre recursos per a afrontar la violència masclista, entre d'altres.

Imatge 4: Captura de pantalla de la pàgina de Facebook de Palma Pacta

2.6.4. Programa d'actes amb motiu del 25N

L'Ajuntament de Palma com cada any, va posar a disposició de les entitats el programa d'actes i altres dispositius informatius per a divulgar les activitats del 25N.

En el 2021 l'Ajuntament de Palma va realitzar per a commemorar el 25N, Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones, les següents actuacions:

- 15/11/2021: Projecció *“Ni una més”*, de Dana Bautista, vídeo guanyador del concurs per a la reparació i la memòria de les dones assassinades per violència masclista.
- 23/11/2021: Presentació de l'Informe d'actuacions en matèria de violència de gènere de l'Ajuntament de Palma 2020-2021.
- 23/11/2021: Taller *“Realitats compartides: violències masclistes”*, a càrrec de Yaiza Miranda.
- 29/11/2021: Xerrada *“Situació de les dones a l'Afganistan, a càrrec de Nadia Ghulan, refugiada afganesa, escriptora i activista pels drets humans.*

- Del 8 al 12/11/2021: Instal·lació interactiva “*De puertas para adentro*”, a càrrec de Proyecto Caravana, un projecte per a prevenir la violència i promoure el bon tracte.
- Del 16/11/2021 al 02/12/2021: Teatre de carrer “Emma i el pinzell”, a càrrec de Centimets. Representació entorn de la violència de gènere.
- Racons 25N. Espais tematitzats del 22 al 27 de novembre, als Espais Joves.
- 24/11/2021: Taller “Crea el teu lema per al 25N”, amb materials reciclats, a l’Espai Llevant.

Així mateix, en el marc del programa del 25N, altres àrees i entitats vinculades amb l’Ajuntament de Palma varen dur a terme les següents activitats:

- Tallers a la programació general del Centre Flassaders: “Realitats compartides: violències masclistes” o “Prevenició de violències masclistes a la primera infància”.
- Espais tematitzats als Espais Joves amb motiu del 25N i activitats focalitzades en les violències masclistes i les xarxes socials, com el taller sobre ciberassetjament i la taula rodona sobre l’assetjament de les dones a la comunitat *gamer*.
- Campanya “El control no és amor” (Servei de Joventut).
- Campanya informativa dels serveis municipals. Inserció de publicitat a les OPIs, distribució de material informatiu a serveis professionals i de guies a través de la diada informativa. Edició de 10.000 guies en castellà i 7.000 en català, i fixació manual de 500 cartells dels serveis entre el 15 i el 30 de novembre.

PROGRAMACIÓ 2022

D’altra banda, aquest **2022**, l’Ajuntament de Palma ha programat per al 25N la següent agenda:

15/11/2022:

- Projectió de “Three Billboards Outside Ebbing, Missouri” (VO subtitulada) de Martin McDonagh. TM Mar i Terra, c. de Sant Magí, 89, a les 20h. En col·laboració amb l’Escola Oficial d’Idiomes de Palma. Recollida d’entrades a la taquilla del teatre a partir d’una hora abans de començar l’activitat.
- Taller “Mutilació Genital Femenina i Matrimonis Forçats: Violències Invisibles”. Metges del Mon. Centre Flassaders, c. de la Ferreria, 10; a les 16h

18/11/2022:

- Micro obert de rap. Amb MC ac.Eka.z i altres artistes convidades. Centre Flassaders, c. de la Ferreria, 10; a les 18h

19/11/2021:

- Diada informativa “Et feim costat contra la violència masclista”. En col·laboració amb l’Agrupament Escolta i Guia Nuredduna. Ubicacions: Plaça d’Espanya, c. del Sindicat, plaça Major, Mercat de l’Olivar i Mercat de Pere Garau. A partir de les 10 h.
- Taller d’estampació tèxtil en clau feminista. Per a infants de 5 a 10 anys. Centre Flassaders, c. de la Ferreria, 10, de les 10:30 a les 13:30h. Inscripció prèvia +info: www.flassaders.org

23/11/2022

- “Les alarmes de les temptacions”. Revisió i debat col·lectiu del programa de Telecinco “La Isla de las Tentaciones”. Taller conduït per Neus Tur, politòloga, experta en gènere. Espai Jove Llevant c. de Pere d’Alcàntara Penya, 10, a les 18:30h. Inscripció prèvia +info <https://espaisjoves.cat/>

24/11/2022

- El control no és amor. Jornada de sensibilització per joves contra la violència masclista. Plaça del Tub, a les 17h +info: <https://equipdynamo.cat/>
- Projectió “Suc de síndria” d’Irene Mornay. Biblioteca Ramon Llull. Plaça del Tub, a les 17:30h. Entrada lliure fins a completar cabuda.

25/11/2022

- Taula informativa “Et feim costat contra la violència masclista”. Plaça d’Espanya, a les 11h.

26/11/2022

- Especial de jocs de taula feministes. Jocs per l’empoderament de les dones. Espai Jove Migjorn, c. de Pere Ripoll i Palau, 24, a les 17:30h. Inscripció prèvia +info <https://espaisjoves.cat/>

Teatre de carrer. Emma i el pinzell. A càrrec de la companyia Centimets Teatre. Representació entorn la violència de gènere. En col·laboració amb: Viu S’Arenal, Assemblea de Cooperació per la Pau, Enginyeria sense Fronteres, Les dones, la veu del barri, Fundació Nazaret, l’AV Nou Llevant i Fem Pinya.

- 24/11/2021 L’Arenal, plaça del Nins, a les 17:30h
- 26/11/2021 La Soledat Parc WiFi, ctra. de Manacor, 66, a les 16h
- 1/12/2022 Verge de Lluc. Parc de Son Rullan, Passatge de Cala Figuera, a les 18h
- 2/12/2021 El Terreno, Mirador Remígia Caubet; c. de Jean Batten, a les 17h
- 2/12/2021 Casal Nou Llevant, c. Ciutat de Querétaro, 3, a les 20h

Espais formatius

Taller “ Violències sexuals entre adolescents. Què és que està passant?”. A càrrec de Maria Dosil i Itsaso Biota, professores de la Facultat d’Educació de la Universidad del País Vasco (UPV/EHU), expertes en violències masclistes. Centre Flassaders, c. de la Ferreria, 10. Cal inscripció prèvia a: justiciasocial@palma.cat

- 30/11/2022 Taller adreçat a joves , a les 9’30h 11’45h
- 1/12/2022 Taller obert a professionals, famílies i ciutadania 9’30h- 11’45h

A més d’organitzar aquests actes esmentats per a commemorar el 25 de novembre, al llarg del mes de novembre l’Ajuntament col·labora amb diverses activitats que han organitzat altres administracions i entitats. Es pot veure l’[agenda d’activitats al web de l’Ajuntament de Palma](#).

2.6.5. Altres actuacions

Fons d'habitatge social municipal

El 2021 es va incorporar personal tècnic de l'Àrea de Justícia Social, Feminisme i LGTBI a la Comissió Tècnica del Fons d'Habitatge Social municipal. Com a resultat del procés, els serveis d'atenció a la violència masclista, SAIVVG i SAMVVM, hi varen poder presentar propostes i candidatures directament. Fins aleshores només es reconeixen com a serveis derivants dels centres municipals de serveis socials, el SAM i l'Oficina Antidesnonaments.

Els casos adjudicats pels serveis d'atenció a la violència masclista, SAMVVG i SAIVV, han estat 2.

Mesures preferencials a favor de les VVG

- **Esports. IME (Institut Municipal de l'Esport)**

Es va modificar l'Ordenança reguladora del preu públic per la prestació de serveis, les activitats esportives i l'ús de la infraestructura esportiva de titularitat pública municipal. D'aquesta manera, les dones víctimes de violència de gènere i els seus fills i filles menors d'edat es poden beneficiar d'una reducció des del 25% fins al 90% de les quotes, en funció dels ingressos familiars. Cal aclarir que abans de la modificació de l'Ordenança es concedien només descomptes a partir de la derivació dels serveis municipals.

Reparació i memòria

- **Memorial víctimes**

El Consell de Mallorca inaugurarà a la finca de Raixa un memorial a les víctimes de violència de gènere. Es tracta d'una instal·lació permanent dedicada a totes les víctimes de Mallorca, que es va presentar durant un acte homenatge i de reivindicació al qual es convidaren les famílies de les 39 dones assassinades a Mallorca per la violència de gènere des de l'any 2003, en què es tenen els primers registres oficials.

- **Projecció de *Ni una más***

Projecció permanent al Centre Flassaders del vídeo *Ni una más*, de Dana Bautista, projecte guanyador del concurs per a la reparació i la memòria de les dones assassinades per violència masclista.

- **Altres**

Minut de silenci al Ple municipal del mes de novembre en record de les dones assassinades. Apartat al web de l'Ajuntament de Palma sobre reparació i memòria.